

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА "ТЕЛЕЛИНК БИЗНЕС СЪРВИСИС ГРУП" АД

ЗА ФИНАНСОВАТА 2019 Г.

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 39 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО, ЧЛ. 100Н, АЛ. 7 И АЛ. 8 ОТ ЗППЦК И ПРИЛОЖЕНИЕ № 10, КЪМ ЧЛ. 32, АЛ. 1, Т. 2 ОТ НАРЕДБА № 2 ОТ 17.09.2003 Г. ЗА ПРОСПЕКТИТЕ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ И ДОПУСКАНЕ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР НА ЦЕННИ КНИЖА И ЗА РАЗКРИВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ.

УВАЖАЕМИ АКЦИОНЕРИ,

Ние, членовете на Управителния съвет на „ТЕЛЕЛИНК БИЗНЕС СЪРВИСИС ГРУП“ АД („Дружеството“), водени от стремежа да управляваме Дружеството в интерес на акционерите, както и на основание изискванията на разпоредбите на чл. 33 от Закона за счетоводството, чл.100н, ал. 7 от ЗППЦК и приложение № 10, към чл. 32, ал. 1, т. 2 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа изготвихме настоящият консолидиран доклад за дейността („Доклада“). Докладът представя коментар и анализ на консолидирани финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността, имащи отношение към стопанската дейност на Дружеството и неговите дъщерни дружества („Групата“), включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите. Докладът съдържа обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на Групата, както и нейното състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправена.

Приложена към настоящия Доклад е Декларация за корпоративно управление на Дружеството, изготвена съгласно разпоредбите на чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК.

I ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО И ГРУПАТА

I.1 Основаване на Дружеството и формиране на Групата

Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД („ТБС Груп“, „Дружеството“) е учредено на 12.07.2019 г. като еднолично акционерно дружество със собственик Телелинк Холдингс БВ (Холандия).

Към датата на учредяване на Дружеството Телелинк Холдингс БВ (Холандия) е едноличен собственик и на Телелинк България ЕАД. От своя страна, последното притежава инвестиции в дъщерни дружества, работещи в сферата на информационните и комуникационни технологии по три основни направления, наречени „Бизнес услуги“, „Инфраструктурни услуги“ и „Продуктово развитие“. Взети заедно, Телелинк България ЕАД и неговите дъщерни дружества формират съществуващата към тази дата обща група Телелинк.

Целта на Дружеството е обособяването на инвестициите в дъщерните дружества от група Телелинк, специализирани по направление „Бизнес услуги“, в отделна компания, групова и корпоративна структура, независима от Телелинк България ЕАД.

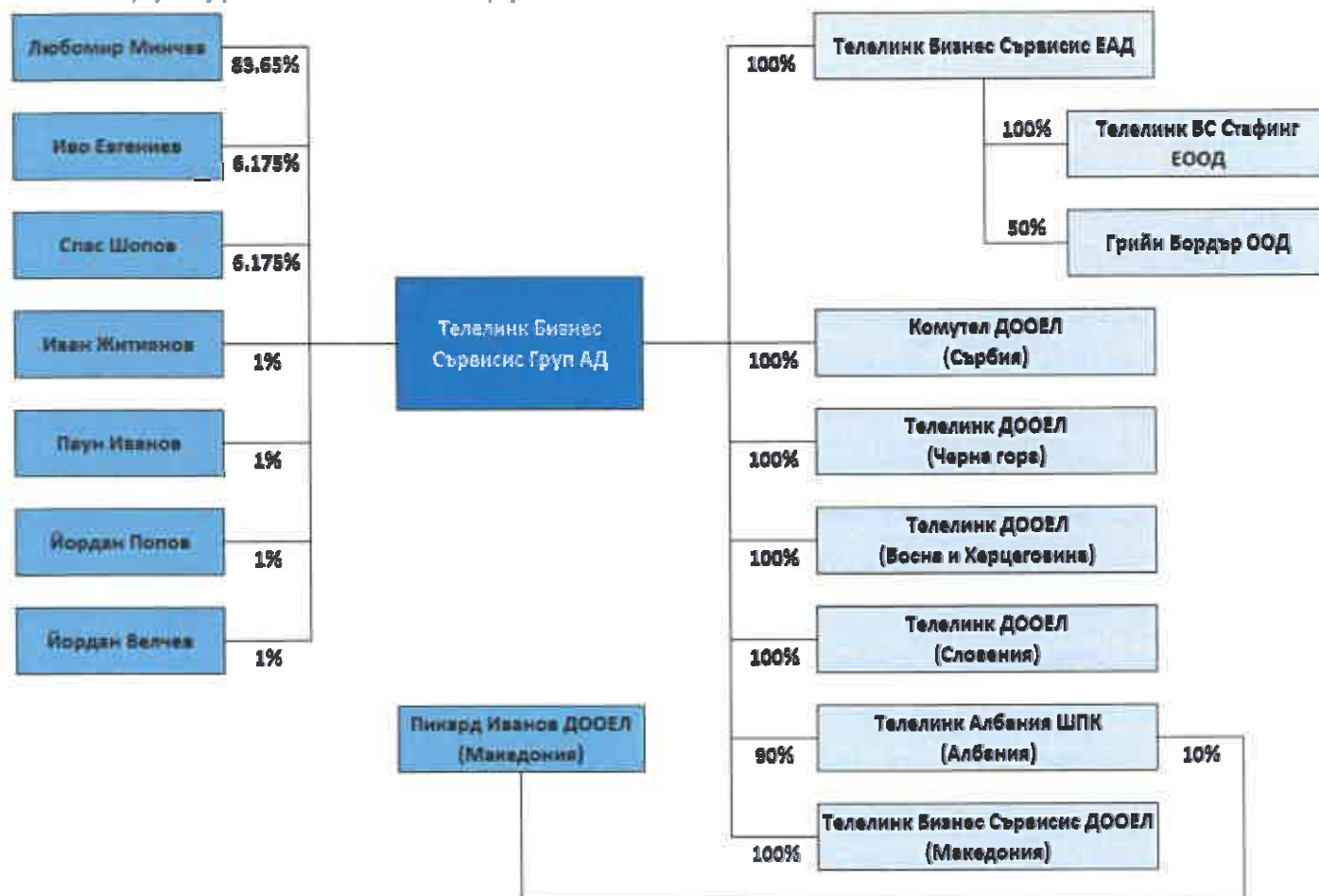
С решение на едноличния собственик Телелинк Холдингс БВ (Холандия), Телелинк България ЕАД се преобразува чрез отделяне на обособена дейност „Бизнес услуги“ по смисъла на чл. 262в от Търговския закон, като част от имуществото на Телелинк България ЕАД, състоящо се от всички активи, права и задължения, отнасящи се до Обособената дейност (включително активите, задълженията, договорите и служителите), преминава към Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД (в качеството на приемащо дружество) („Преобразуването“, „Отделянето“), в замяна на акции от капитала на Приемащото дружество, издадени на Телелинк Холдингс БВ (Холандия). Преобразуването е вписано в Търговския регистър и влиза в сила на 14.08.2019 г.

По силата на Отделянето, считано от тази дата, Дружеството обединява инвестициите в дружествата от група Телелинк, специализирани по направление „Бизнес услуги“, включващи Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД (България) („ТБС ЕАД“), Комутел ДОО (Сърбия) („Комутел“), Телелинк ДОО – Подгорица („Телелинк Черна Гора“), Телелинк ДОО (Босна и Херцеговина) („Телелинк Босна“), Телелинк ДОО (Словения) („Телелинк Словения“) и новоучреденото по-рано през 2019 г. Телелинк Албания ШПК („Телелинк Албания“). През септември 2019 г. в състава на Групата влиза и новоучреденото от Дружеството Телелинк Бизнес Сървисис ДООЕЛ (Македония) („ТБС Македония“).

През август 2019 г. всички акции на Дружеството са прехвърлени от Телелинк Холдингс БВ (Холандия) на нови лица-акционери, представляващи пряко или непряко крайните собственици на Телелинк Холдингс БВ (Холандия), с пряк мажоритарен собственик – съоснователя на група Телелинк Любомир Минчев в качеството му на физическо лице. В резултат от прехвърлянето Дружеството променя правната си форма на АД и престава да бъде пряка част от общата икономическата група Телелинк.

Към 31.12.2019 г. основателят на Групата Любомир Минчев притежава пряко 10 456 250 броя акции, с номинална стойност от 1 лв. всяка, представляващи 83.65% от общия капитал на Дружеството. Останалите лица, притежаващи над 5% от капитала на Дружеството са Иво Евгениев и Спас Шопов, всеки от които притежава пряко по 771 875 броя акции с номинална стойност от 1 лв. всяка, съответно по 6.175% от общия капитал на Дружеството.

1.2 Структура и състав на Групата

Към 31.12.2019 г. Дружеството има преки участия в седем дъщерни дружества и непряко участие в две контролирани от ТБС ЕАД дружества, посочени в таблицата по-долу, като всяко от тях се управлява в държавата, в която е учредено. Заедно с Дружеството, посочените дружества формират икономическата група на ТБС Груп („Групата“).

Дъщерно Дружество	Държава на учредяване и управление	Акционерно участие на ТБС Груп
<i>(пряко)</i>		
Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД	България	100%
Комутел ДОО	Сърбия	100%
Телелинк ДОО - Подгорица	Черна Гора	100%
Телелинк ДОО	Босна и Херцеговина	100%
Телелинк ДОО	Словения	100%
Телелинк Албания ШПК	Албания	90%
Телелинк Бизнес Сървисис ДООЕЛ	Македония	100%
<i>(непряко)</i>		
Телелинк БС Стафинг ЕООД	България	100%
Грийн Бордър ООД	България	50%

Към 31.12.2019 г., Дружеството е едноличен собственик на всички пряко притежавани от него дружества, с изключение на Телелинк Албания, в което притежава мажоритарен дял от 90%, като към тази дата останалите 10% са собственост на контролираното от Паун Иванов, член на Управителния съвет на Дружеството, Пикард Иванов ДООЕЛ (Македония).

Към 31.12.2019 г. всички пряко контролирани дружества извършват активна търговска дейност. Непряко притежаваното Телелинк БС Стафинг ЕООД, учредено от ТБС ЕАД с оглед извършване на потенциални съвместни операции с водеща консултантска организация от сферата на финансите, все още не е развило съществена стопанска дейност. На свой ред, проектната цел на съвместното предприятие, Грийн Бордър ООД, съосновано от ТБС ЕАД, е изчерпана с реализацията на съответния проект и не се очаква то да има съществени бъдещи ефекти за дейността и финансовото състояние на Групата.

1.3 Публичен статут и публично предлагане на Дружеството

Съгласно решение на едноличния собственик от 15.08.2019 г. Дружеството предприема стъпки по придобиването на публичен статут с оглед допускане на акциите му до търговия на Българска фондова борса („БФБ“).

Към 31.12.2019 г. Комисията за финансов надзор („КФН“) е одобрила Проспект за допускане до търговия на регулиран пазар на акциите на Дружеството („Проспекта“) съгласно решение от 28.11.2019 г. и Допълнение към него съгласно решение от 23.12.2019 г., но акциите на дружеството все още не са допуснати до търговия на БФБ.

Към датата на настоящия Доклад Комисията за финансов надзор е одобрила ново Допълнение към Проспекта с решение от 26.03.2020 г., вследствие на което акциите на Дружеството са допуснати до търговия на БФБ с решение от 08.04.2020 г. и е определена дата на въвеждане 01.06.2020 г.

II ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ГРУПАТА

Основната дейност на Дружеството се състои в управление на инвестициите му и оказването на услуги по корпоративно управление на дъщерните му дружества, специализирани в областта на информационните и комуникационни технологии („ИКТ“). Само по себе си, Дружеството не развива пряка търговска дейност в областта на ИКТ по отношение на крайни клиенти извън Групата.

Основната дейност на Групата се формира от оперативната дейност на включените в нейния състав дъщерни дружества и включва продажбата на продукти, услуги и реализацията на комплексни решения в областта на ИКТ, като включва основно, но не само:

- доставка, гаранционна и извънгаранционна поддръжка на оборудване и софтуер, произведени от външни доставчици на технологии, и разработени по заявка на клиента приложения и услуги;
- системна интеграция, обхващаща системен дизайн, конфигуриране, инсталация, настройка и въвеждане в експлоатация на доставяните оборудване, софтуер или интегрирани ИКТ системи, обединяващи функционално два или повече вида продукти;
- консултантски услуги, обхващащи анализ на състоянието, потребностите, трансформацията и

бъдещото развитие на ИКТ системи, процеси и инфраструктури на клиента;

- управлявани услуги, чрез които клиентът прехвърля на Групата управлението и отговорността за определена своя ИКТ функция или комплекс от такива функции, а Групата гарантира тяхното поддържане на определено ниво.

Част от оказваните управлявани услуги включват и предоставянето на оборудване и софтуер като услуга, осигуряващо на клиента гъвкава алтернатива на собствените му инвестиции в тези активи.

Предлаганите от Групата продукти и услуги обхващат 7 технологични групи и разнообразни видове технологии и услуги, обединени в 4 основни категории – Мрежи за данни, Центрове за данни, Офис производителност и Информационна сигурност.

Продуктови категории	Технологични групи	Видове технологии
Мрежи за данни	Специфични телекомуникационни решения	Преносни мрежи, мрежи за достъп, оптични мрежи, кабелни мрежи, функционална виртуализация на мрежи (NFV), главни станция за обработка на аудио и видео (Audio & Video Headend), крайно потребителско оборудване (CPE) и др.
	Корпоративни мрежи	Корпоративни мрежи, мрежова сигурност, защитни стени, свързване на центрове за данни, виртуализация на мрежи, системи за колаборация, контакт центрове и др.
Центрове за данни	Частен облак	Изчислително оборудване, дискови системи, решения за архивиране и осигуряване на бизнес непрекъсваемост, виртуализация, оркестрация, мониторинг на приложенията и ефективността, публична облачна инфраструктура (IaaS) и др.
	Инфраструктура, базирана на платформа	Контейнерна инфраструктура, инфраструктура оптимизирана за автоматизация на разработките (DevOps), инфраструктура базирана на облачни платформи (PaaS) и др.
	Програмни услуги	Разработка на софтуер, интеграция на програмни (API) интерфейси, шлюзове за програмни интерфейси (API Proxy), обработка и представяне на данни и др.
Офис производителност	Модерно работно място	Microsoft (Windows, Office 365, Enterprise Mobility и др.), многофакторна идентификация, управление на крайни устройства, компютри, периферия и др.
Информационна сигурност	Информационна сигурност	Системи за криптиране на данни, предотвратяване на изтичане на информация, анализ на риска, защита на бази от данни, анализ и наблюдение на сигурността като услуга (Advanced Security Operation Center) и др.

Към 31.12.2019 г. Групата осъществява активна търговска дейност чрез Дружеството и всички пряко притежавани от него дъщерни дружества и отчита положителни нетни активи в размер на 7,784 хил. лв.

Финансовото състояние и факторите за формирането на активите, пасивите и собствения капитал на Групата са представени в Отчета за финансово състояние, включен в Консолидирания финансов отчет, и анализирано по-долу.

II.1 Основни финансови показатели

Показатели (хил. лв.)	2019	2018	р-ст/(спад)
Нетни приходи от продажби	110,328	115,889	-5%
Себестойност на продажбите	-90,469	-97,328	-7%
Брутна печалба	19,859	18,561	7%
Разходи за маркетинг и продажби	-5,498	-4,962	11%
Общи и административни разходи	-4,589	-4,541	1%
Други оперативни приходи и разходи (нето)	30	170	-82%
Оперативна печалба	9,802	9,228	6%
Финансови приходи и разходи (нето)	-659	-460	43%
Разход за данък върху доходите	-991	-1,104	-10%
Нетна печалба	8,152	7,664	6%
Разходи за амортизации	-2,148	-919	134%
Приходи от и разходи за лихви (нето)	-362	-181	100%
Печалба преди данъци, лихви и амортизации (EBITDA)	11,653	9,868	18%
Приходи/(разходи) с еднократен или извънреден характер	-176	8	-23.0x
Нормализирана EBITDA	11,829	9,860	20%
Общо активи	53,389	55,458	-4%
Нетекущи активи	13,235	6,618	100%
Текущи активи	40,154	48,840	-18%
Собствен капитал	7,784	8,469	-8%
вкл. Неразпределена печалба и печалба за годината	9,631	7,360	31%
Общо пасиви	45,605	46,989	-3%
Нетекущи пасиви	7,238	3,524	105%
Текущи пасиви	38,367	43,465	-12%
Парични средства	2,199	3,313	-34%
Общо финансов дълг*	6,361	6,740	-6%
Нетен финансов дълг**	4,162	3,427	21%
Нетен паричен поток от оперативна дейност	3,090	4,920	-37%
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	4,656	-6,870	-168%
Нетен паричен поток от финансова дейност	-8,818	-2,152	310%
Брой служители към края на периода	226	163	39%

* Вкл. заеми и договори за финансов лизинг

** Общо финансов дълг - парични средства

Коефициенти	2019	2018	р-ст/(спад)
Брутен марж	18.0%	16.0%	2.0%
Оперативен марж	8.9%	8.0%	0.9%
Нетен марж	7.4%	6.6%	0.8%
EBITDA марж	10.6%	8.5%	2.0%
Текуща ликвидност	1.05	1.12	-0.1
Собствен капитал / общо активи	15%	15%	-1%
Финансов дълг / общо активи	12%	12%	0%
Нетекущи активи / общо активи	25%	12%	13%
Собствен капитал и нетекущи пасиви / нетекущи активи	1.1	1.8	1.0
Нетен финансов дълг / EBITDA	0.4	0.3	0.0
Средна възвръщаемост на активите (ROA)	15.0%	-	-
Средна възвръщаемост на собствения капитал (ROE)	100.3%	-	-

II.2 Бизнес развитие и тенденции в приходите

Въпреки постигнатия в ТБС ЕАД ръст от 30% и прираста от стартирали нови дейности в Македония и Албания, отчетените за 2019 г. консолидирани приходи на Групата в размер на 110,328 хил. лв. отбелязват понижение от 5% спрямо предходната 2018 г. в резултат от преобладаващия по размер общ спад от 38% в приходите на Комутел (Сърбия) и Телелинк Черна Гора, Телелинк Босна и Телелинк Словения.

Водеща роля за разрастването на продажбите в ТБС ЕАД имат продуктите и услугите от категории Корпоративни мрежи, Частен облак и Офис производителност, в които дружеството реализира широка гама от разнообразни по мащаб проекти както в частния, така и в публичния сектор. На корпоративните клиенти се дължи и по-голямата част от общия прираст на приходите от България и международните пазари, обслужвани от ТБС ЕАД, като цяло. С перспективен принос за продажбите в този сегмент се откроява и продължаващото разрастване на регулярните приходи от мултинационални клиенти на база сключени договори за Управлявани услуги.

Отбелязаният през изминалата година общ спад на приходите от Сърбия, Черна Гора, Босна и Словения е отражение основно на преходни фактори, свързани с въвеждането на нови поколения и категории оборудване в мрежите на обслужваните основни клиенти от телекомуникационния сектор. Засегнати са основно продажбите на крайно потребителско оборудване, отличаващи се с характерно по-ниска сложност и добавена стойност. Въпреки този спад съответните дружества от Групата запазват своите ключови партньорства и продължават да реализират значителни обороти с тези клиенти.

В структурно отношение, разнопосочните тенденции през 2019 г. извеждат България като водеща територия по генерирани продажби с дял от 62% в консолидираните годишни приходи (в сравнение с 45% през 2018 г.) срещу 36% за общите приходи от Сърбия, Черна Гора, Босна и Словения (в сравнение с 55% през 2018 г.). Стартирали чак през четвъртото тримесечие на годината, продажбите в новосъздадените дружества в Албания и Македония играят положителна, но все още ограничена роля за формирането и ръста на общите приходи на Групата с общ дял от 3% през 2019 г.

II.3 Рентабилност, разходи и печалба

II.3.1 Брутна печалба

Въпреки отбелязания спад на консолидираните приходи отчетената за 2019 г. консолидирана брутна печалба от 19,859 хил. лв. нараства със 7% спрямо 2018 г. в резултат от подобряващата се средна рентабилност на продажбите (нарастване на брутния марж) от 16% през 2018 г. до 18% през 2019 г.

Основен принос за отбелязаното подобряване на средната брутна рентабилност има нарастващият дял на характерно по-рентабилните продажби на ТБС ЕАД, които продължават да се отличават със значително по-висок дял на решения и услуги с висока добавена стойност в сравнение с дружествата от Западните Балкани. Положително влияние оказва и подобряването на брутния марж на дружеството от 22% през 2018 г. до 23% за 2019 г. на фона на понижение от 11% през 2018 г. до 10% през 2019 г. за дружествата в Сърбия, Босна, Черна Гора и Словения.

Със среден марж от 15% приходите от стартираните през годината продажби в Македония и Албания също надвишават нивата на рентабилност от традиционните дейности на Групата в Западните Балкани.

II.3.2 Разходи за маркетинг и продажби

Отчетените за 2019 г. консолидирани разходи за продажби и маркетинг в размер на 5,498 хил. лв. нарастват с 11% спрямо 2018 г., достигайки 5.0% от консолидираните приходи в сравнение с 4.3% през 2018 г.

Основен фактор за отбелязаното нарастване продължават да бъдат наемането и разпределянето на допълнителен персонал във връзка с разрастването на дейността на ТБС ЕАД, подготовката за въвеждане на разширено портфолио от продукти и услуги в Западните Балкани и стратегическите пазарни цели на Групата като цяло.

II.3.3 Общи и административни разходи

Отчетените за 2019 г. консолидирани общи и административни разходи в размер на 4,589 хил. лв. се увеличават с 1% спрямо 2018 г., достигайки 4.2% от консолидираните приходи в сравнение с 3.9% през 2018 г.

Въпреки продължаващото нарастване на разходите за възнаграждения, 2019 г. бележи значително забавяне на общите разходи спрямо предходните години в резултат от отпадането на разходи за консултантски услуги по корпоративно управление, оказвани от Телелинк България ЕАД, след датата на отделяне на обособената дейност „Бизнес услуги“ в ТБС Груп.

II.3.4 Оперативна печалба и печалба преди лихви, данъци и амортизации (“EBITDA”)

Изпреварващият ръст на бруtnата печалба спрямо сумата на разходите за маркетинг и продажби и общите и административни разходи намира отражение в нарастването на отчетената през 2019 г. консолидирана оперативна печалба от 9,802 хил. лв. с 6% спрямо 2018 г. при същевременно повишаване на оперативния марж от 8.0% през 2018 г. до 8.9% за 2019 г.

На свой ред, нарастването на дела на разходите за амортизации в общите оперативни разходи на Групата във връзка с формирането на активи – права за ползване по договори за наем и оперативен лизинг съгласно новия МСФО 16 и нарастващия набор от оборудване, предоставяно като услуга, допринася за изпреварващ ръст на отчетената консолидирана EBITDA от 11,653 хил. лв. с 18% спрямо 2018 г. при същевременно повишаване на отчетения на това ниво марж от 8.5% през 2018 г. до 10.6% за 2019 г.

II.3.5 Финансови приходи и разходи

Отчетените през периода консолидирани финансови приходи включват приходи от лихви по предоставени заеми.

Отчетените през периода консолидирани финансови разходи се състоят от разходи за лихви, включително банкови такси и други преки разходи по кредити, договори за финансов лизинг и разходи, отчетени във връзка с договори за наем и оперативен лизинг съгласно новия МСФО 16, нетните отрицателни курсови разлики от валутни операции за годината и други финансови разходи, включително разходи за банкови гаранции и такси и комисионни за други банкови услуги.

Отчетените през 2019 г. нетни финансови разходи от 659 хил. лв. отбелязват покачване с 43% спрямо 2018 г.

Основен фактор е увеличаването на разходите за лихви, което отразява както по-високото средно ниво на усвоен револвиращ кредит през годината, така и разходите, отчетани за пръв път във връзка с

договори за наем и оперативен лизинг съгласно новия МСФО 16. Групата отбелязва и увеличение на разходите за банкови гаранции и услуги, произтичащо основно от разрастването на дейността в България.

Независимо от тази тенденция, нетните финансови разходи запазват умерено съотношение към приходите от продажби от 0.6%, близо до отчетените 0.4% за 2018 г.

II.3.6 Нетна печалба

В условията на понижаваща се ефективна данъчна тежест (10.8% в сравнение с 12.6% за 2018 г.) и запазването на относително ниски нива на нетни финансови разходи, отчетената за 2019 г. консолидирана нетна печалба от 8,152 хил. лв.) следва тенденция, аналогична на рентабилността на оперативното ниво, нараствайки с 6% спрямо предходната 2018 г. при същевременно повишаване на нетния марж от 6.6% през 2018 г. до 7.4% за 2019 г.

II.4 Активи, пасиви и собствен капитал

II.4.1 Активи

Отчетените към края на 2019 г. консолидирани активи в размер на 53,389 хил. лв. отбелязват умерено понижение от 4% спрямо края на 2018 г.

Отчетените към 31.12.2019 г. консолидирани нетекущи активи в размер на 13,235 хил. лв. отбелязват нарастване със 100% спрямо 31.12.2018 г., достигайки 25% от общите активи на Групата в сравнение с 12% към края на предходната година. Основен принос за този ръст имат както продължаващите инвестиции в оборудване, предоставяно на клиенти по дългосрочни договори за управлявани услуги, така и прилагането на новия МСФО 16, съгласно който дружествата от Групата класифицират като дълготрайни активи и правата на ползване по дългосрочни договори за наем и оперативен лизинг. Към края на периода общата балансова стойност на активите за управлявани услуги възлиза на 3,402 хил. лв. или 6% от общите активи на Групата, а тази на правата за ползване (с изключение на активи за управлявани услуги) – на 3,804 хил. лв. или 7% от общите активи на Групата, като водещи във формирането на последните са договорите за наем на офис на ТБС ЕАД от м. декември 2018 г. и Комутел от м. декември 2019 г. и ползваните от двете дружества автомобили на оперативен лизинг. Съществена роля за формирането на нетекущите активи продължават да играят и разходите за бъдещи периоди, формирани основно във връзка с разходи за поддръжка на оборудване със срок над 1 година.

Отчетените към 31.12.2019 г. консолидирани текущи активи в размер на 40,154 хил. лв. отбелязват съкращаване с 18% спрямо 31.12.2018 г., като въпреки това запазват преобладаващ дял от 75% в общите активи на Групата. Основни фактори за отбелязаното понижение са възстановяването (погасяване към Групата) на заем в размер на 6,426 хил. лв., предоставен от ТБС ЕАД на Телелинк България ЕАД към 31.12.2018 г., и отчетеното въпреки това понижение на паричните средства с 1,114 хил. лв. Паралелно с тях, Групата отчита общо понижение на търговските и други вземания и активи по договори с клиенти с 3,559 хил. лв., компенсирани само частично от нарастването на материалните запаси с 1,305 хил. лв. спрямо края на предходната година. Отбелязаното понижение от 204 хил. лв. в стойността на активите, класифицирани като държани за продажба, отразява извършена продажба на част от тези активи и не свързана с извършени обезценки.

II.4.2 Пасиви

Аналогично на активите, отчетените към края на 2019 г. консолидирани общи пасиви в размер на 45,605 хил. лв. отбелязват понижение от 3% спрямо края на 2018 г.

Отчетените към 31.12.2019 г. консолидирани нетекущи пасиви в размер на 7,238 хил. лв. отбелязват нарастване със 105% спрямо 31.12.2018 г., достигайки 14% от общите активи и 16% от общите пасиви на Групата в сравнение с 6% и 7% към края на предходната година. Основен принос за този ръст имат както нарастващите задължения по договори за финансов лизинг, финансиращи инвестиции в оборудване за управлявани услуги, така и пасивите, отчетени във връзка с прилагането на новия МСФО 16, съгласно който дружествата от Групата отчитат задължения, отразяващи дисконтираните бъдещи и разсрочени първоначални плащания за ползване на активи по дългосрочни договори за наем и оперативен лизинг. Към края на периода общата балансова стойност на нетекущата част от задълженията по договори за финансов лизинг възлиза на 1,297 хил. лв., а тази на задълженията по договори за наем и оперативен лизинг – на 2,871 хил. лв. Съществена роля за формирането на нетекущите пасиви продължават да играят и приходите за бъдещи периоди, формирани основно във връзка с такси за поддръжка на оборудване със срок над 1 година.

Отчетените към 31.12.2019 г. консолидирани текущи пасиви в размер на 38,367 хил. лв. отбелязват съкращаване с 12% спрямо 31.12.2018 г., като въпреки това запазват преобладаващ дял от 84% в общите пасиви и съотношение от 72% към общите активи на Групата. Основен фактор за отбелязаното понижение е съкращаването на търговските и други задължения и пасиви по договори с клиенти с - 5,303 хил. лв., дължащо се най-вече на значително по-ниските получени аванси от клиенти в сравнение с края на предходната година. Понижение от 827 хил. лв. отбелязват и текущите задължения по финансов дълг, в рамките на които намалението на салдата по ползвани от дружествата от Групата кредитни линии превишава увеличението на текущите задължения по договори за финансов лизинг. Към края на периода, текущата част на задълженията по договори за наем и оперативен лизинг, отчетени във връзка с прилагането на новия МСФО 16, възлиза на 942 хил. лв.

II.4.3 Финансов дълг

Сумирайки задълженията по договори за заем и финансов лизинг, консолидираният финансов дълг от 6,361 хил. лв., наличен към 31.12.2019 г., спада с 6% спрямо края на 2018 г., като запазва съотношения от 12% към общите активи и 14% към общите пасиви.

Предвид същевременното понижение на паричните средства и еквиваленти, консолидираният нетен финансов дълг (разлика между финансовия дълг и паричните средства и еквиваленти) нараства с 21% спрямо края на 2018 г., като към 31.12.2019 г. възлиза на 4,162 хил. лв.

Задълженията по лизинг, формирани съгласно новия МСФО 16 във връзка с права на ползване на активи по дългосрочни договори за наем и оперативен лизинг, не отразяват реални кредитни отношения и не се следва да се считат за част от финансовия дълг на Групата.

II.4.4 Ликвидност

Към 31.12.2019 г., Групата отчита съотношение между консолидираните текущи активи и пасиви (коефициент на текуща ликвидност) от 1.05. Отбелязаното умерено понижение в сравнение с аналогичната стойност от 1.12, отчетена към края на 2018 г., е отражение на изпреварващото съкращаване на текущите активи спрямо текущите пасиви на Групата, включително отбелязаното намаление на разполагаемите парични средства и еквиваленти към края на 2019 г.

Независимо от последното, Групата продължава да отчита съществено превишение на текущите активи над текущите пасиви в размер на 1,787 хил. лв.

II.4.5 Собствен капитал

ТБС Груп е основано през м. юли 2019 г. с основен капитал от 50 хил. лв. Наличният към 31.12.2019 г. основен капитал в размер на 12,500 хил. лв. е достигнат в резултат от преобразуването на „Телелинк България“ ЕАД, с което в Дружеството са отделени присъщите на обособената дейност „Бизнес услуги“ нетни активи в размер на 12,667 хил. лв. и за сметка на тази сума са образувани допълнителен основен капитал в размер на 12,450 хил. лв. и общи резерви в размер на 217 хил. лв. Заедно с наличните резерви на ТБС ЕАД, общите законови резерви на Групата към 31.12.2019 г. възлизат на 317 хил. лв.

В съответствие с правилата за отчитане на бизнес комбинация под общ контрол, при преобразуването на ТБС Груп АД в консолидирания отчет на Групата са формирани отрицателни други резерви в размер на -14,127 хил. лв., съответстващи на разликата между сумата на обособените в Дружеството инвестиции в дъщерни предприятия (15,718 хил. лв.) и сумата на частта от техните основни капитали, притежавана от ТБС Груп АД (1,590 хил. лв.). Посочената операция е основен фактор за отчетените консолидирани други резерви от -14,108 хил. лв.

Въпреки значителните дивиденди, разпределени към предшестващата компания майка Телелинк България ЕАД през 2019 г., по-високата по размер текуща печалба спомага за общо нарастване на неразпределената печалба от текущата и предходни години (възлизащи на общо 9,631 хил. лв. към края на периода) с 2,271 хил. лв. спрямо края на 2018 г.

Общо, консолидираният собствен капитал към 31.12.2019 г. възлиза на 7,784 хил. лв. или 15% от консолидираните общи активи на Групата.

II.5 Парични потоци

II.5.1 Паричен поток от оперативна дейност

Въпреки положителните тенденции в оперативната печалба преди амортизации, отчетеният от Групата нетен паричен поток от оперативна дейност в размер на 3,090 хил. лв. за 2019 г. отбелязва понижение от 37% спрямо предходната 2018 г. Основна причина за този спад е динамиката на нетния оборотен капитал и най-вече изпреварващото понижение на търговските и други задълженията и пасиви по договори с клиенти спрямо търговските и други вземания и активите по договори с клиенти, дължащо се до голяма степен на значително по-ниските получени аванси по проекти в сравнение с края на предходната година. Част от изходящите парични потоци през 2019 г. е и еднократното по своя характер изплащане на задължения към Телелинк Холдингс БВ, обособени като част от дейност „Бизнес услуги“ при преобразуването на ТБС Груп от 14.08.2019 г.

В резултат от горепосочените и други фактори реализираният през 2019 г. нетен паричен поток от оперативна дейност възлиза на 26% от оперативната печалба, коригирана с оглед равнение към паричния поток, в сравнение с 50% през 2018 г.

II.5.2 Паричен поток от инвестиционна дейност

През 2019 г. Групата продължава да увеличава инвестициите си в дълготрайни материални активи основно по линия на оборудване, предоставяно на клиенти по дългосрочни договори за управлявани услуги. Въпреки че последните са финансирани предимно с договори за финансов лизинг,

ограничаващи съответния изходящ паричен поток, плащанията за дълготрайни активи, включително други машини и оборудване, отбелязват значителен ръст спрямо 2018 г.

Въпреки горепосочената тенденция, Групата отчита положителен нетен паричен поток от инвестиционна дейност за 2019 г. в размер на 4,656 хил. лв. в сравнение с отрицателна стойност от - 6,870 хил. лв. за 2018 г. Основен фактор за отчетената положителна стойност е възстановяването на заема в размер на 6,426 хил. лв., предоставен от ТБС ЕАД на Телелинк България ЕАД към 31.12.2018 г. по действал към тази дата договор за финансово съдействие между двете дружества. Групата продължава да отчита и нарастващи постъпления от финансираня по програми за развитие на ЕС в размер на 464 хил. лв.

II.5.3 Паричен поток от финансова дейност

Предвид общото понижение на ползваното краткосрочно заемно финансиране, като съкращаването на усвоените средства по револвираща кредитна линия в Комутел превишава нетното усвояване по лимити за оборотно финансиране в ТБС ЕАД. Предвид горепосоченото, нарастващите плащания по договори за финансов лизинг и плащанията на лихви като цяло, Групата отчита като част от паричния си поток от финансова дейност нетен отрицателен поток от кредитно финансиране през 2019 г. на фона на положителната му стойност през 2018 г.

Преди преобразуването на ТБС Груп АД от 14.08.2019 г., с което дяловете в техния капитал са отделени от Телелинк България ЕАД, дъщерните дружества от Групата изплащат на последното дивиденди в общ размер на 5,881 хил. лв. в сравнение с аналогични плащания от 4,348 хил. лв. през 2018 г.

В комбинация, горепосочените фактори довеждат до нарастващо отрицателен консолидиран нетен поток от финансова дейност в размер на -8,818 хил. лв. в сравнение с -2,152 хил. лв. за 2018 г.

II.5.4 Нетен паричен поток

В обобщение на горепосочените фактори, въпреки отчетения ръст на оперативната печалба и EBITDA и приблизителното компенсирание на изплатените към предшестващото дружество-майка Телелинк България ЕАД дивиденди с възстановения от последното заем, през 2019 г. Групата отчита нетно намаление на паричните средства с 1,114 хил. лв. в резултат от увеличаването на нетния оборотен капитал, нарастващите инвестиции и нетното погасяване на финансов дълг през периода.

III ОСНОВНИ РИСКОВЕ ЗА ГРУПАТА

Рисковете, свързани с дейността на Групата, могат да бъдат разделени най-общо на системни (общи) и несистемни (свързани конкретно с дейността на включените в нейния състав дружества и отрасъла, в който те извършват своята дейност).

Отделно, инвеститорите във финансови инструменти на Дружеството са изложени и на рискове, свързани със самите вложения в ценни книжа (деривативни и базови). Тези рискове са описани подробно в публикувания от ТБС Груп Документ за предлаганите ценни книжа – Част II от Проспект за допускане на емисия акции на Дружеството до търговия на регулиран пазар и допълненията към него.

III.1 Системни рискове

Общите (системни) рискове са тези, които се отнасят до всички икономически субекти в страната и са резултат от външни за Групата фактори, върху които включените в нейния състав дружества не могат да оказват влияние. Основните методи за ограничаване на влиянието на тези рискове са отчитането

на текущата информация и формирането на оценки за бъдещото развитие по отделни и общи показатели и техният ефект върху дейността и финансовите резултати на Групата.

III.1.1 Политически риск

Политическият риск е свързан основно с вероятността за смяна на Правителството или внезапна промяна в неговата политика, възникване на вътрешнополитически сътресения и неблагоприятни промени в европейското и/или националното законодателство, в резултат на които стопанският и инвестиционен климат и общата среда, в която оперират местните стопански субекти да се променят негативно, а инвеститорите да понесат загуби.

Политическите рискове за България и Западните Балкани в международен план включват и предизвикателствата, свързани с поетите ангажименти за осъществяване на сериозни структурни реформи в страната, повишаване на социалната стабилност и ограничаване на неефективните разходи в качеството им на кандидати или членове на ЕС. Тези предизвикателства произтичат не само от продължаващите реформи като част от процеса на интеграция в Общността, но и от динамиката на развитие на процесите на интеграция в самия ЕС. Няма гаранция, че тези процеси ще приключат успешно в обозримо бъдеще. Няма гаранция и, че излизането на Великобритания от ЕС няма да предизвика задълбочаване на анти-интеграционните настроения в други страни от съюза и съответно да предизвика сериозни политически и икономически сътресения за всички страни-членки.

Източник на потенциални негативни ефекти са и силната дестабилизация на страните от Близкия изток, зачестяващите заплахи от терористични атентати в Европа, бежански вълни и нестабилност на ключови страни в непосредствена близост до България. България, както и другите държави – членки на ЕС от региона, продължава да бъде сериозно засегната от общоевропейския проблем с интензивния бежански поток от Близкия изток.

Към момента политическата обстановка в България и останалите държави, в които оперира Групата, е относително стабилна. Независимо от това, няма сигурност, че няма да се появят фактори, които да породят обществено и политическо напрежение, да доведат до значителна и рязка промяна в политическите и икономическите условия, което може да има съществен неблагоприятен ефект върху дейността на Групата.

III.1.2 Общ макроикономически риск

Различни макроикономически фактори и тенденции, включително, но не само от рецесия, търговски бариери, валутни изменения, инфлация, дефлация и други фактори, влияещи върху покупателната способност на потребителите биха оказали влияние върху дейността на дружеството. Едно забавяне на икономиката на Европейския съюз, България и другите пазари, на които оперират дружествата от Групата, или всяка друга несигурност по отношение на икономическото развитие могат да направят потребителите предпазливи и това да се отрази на желанието и възможностите им да купуват продуктите и услугите, предлагани от Групата.

Очакванията на повечето анализатори са за забавяне на ръста и дори свиване на икономиките на развитите западноевропейски страни, като очакванията са този процес да достигне, макар и със забавяне и в смекчен вариант, и България и страните от Западните Балкани. Забавянето на икономическия ръст в региона и свързаните с това ограничения на разходите от страна на частните компании и недостатъчното им компенсиране с антициклични мерки от страна на националните и наднационални правителствени органи може да се отрази негативно върху продажбите и рентабилността на Групата.

III.1.3 Валутен риск

Експозицията към валутния риск представлява зависимостта и ефектите от изменението на валутните курсове. Систематичният валутен риск е вероятността от евентуална промяна на валутния режим на страната (включително валутния борд в България), което би довело или до обезценяване или поскъпване на местната валута спрямо водещите и други чуждестранни валути и до съответни изменения в съотношенията на местните и международни цени факторите за производство и на продавани и купувани стоки и услуги.

III.1.4 Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможни негативни промени в лихвените нива, минималните задължителни резерви и други политики и инструменти, установени от финансовите институции на страните, в които оперират дружествата от Групата във връзка с ползвано от тях финансиране като овърдрафт лимити, револвиращи кредитни линии и финансов лизинг.

Аналогични рискове пораждат и политиките на водещи световни финансови институции, провежданите тях политики и котираните от тях основни лихвени проценти, както и динамиката на международно приети плаващи лихвени индекси като EURIBOR и USD LIBOR и осреднените кредитни или депозитни индекси на банките-кредитори.

III.1.5 Кредитен риск

Кредитният риск на страните, в които оперират дружествата от Групата, е свързан със способността на им да погасяват редовно задълженията си. Най-важният ефект от подобряването на кредитния рейтинг е в понижаването на рисковите премии по заемите, което води (при равни други условия) до по-благоприятни лихвени равнища. Поради тази причина потенциалното повишаване на кредитния рейтинг на страната би имало благоприятно влияние върху дейността на съответното дружество от Групата и неговото финансиране. От друга страна, понижаването на кредитния рейтинг на страната би имало отрицателно влияние върху цената на финансирането на съответното дружество, освен ако неговите заемни споразумения не са с фиксирани лихви. Определянето и измерването на този риск се осъществява от специализирани международни кредитни агенции.

III.1.6 Риск от неблагоприятни промени в данъчното законодателство и практика

Промяна на данъчното законодателство на страните, в които са учредени дружествата от Групата, в посока увеличение на облагаемите данъчни основи и/или приложимите ставки може да доведе до завишени разходи за данъци върху дохода.

Системата на данъчно облагане в България и Западните Балкани като цяло все още се развива, в резултат на което може да възникне противоречива данъчна практика както на държавно, така и на местно ниво. Поради различното тълкуване на данъчните закони, рискът свързан с местните данъчни закони може да се окаже по-голям, отколкото при други данъчни юрисдикции в развитите страни. Данъчните власти могат да приложат по-взискателен подход при интерпретирането на законодателството и данъчните ревизии. Това, заедно с интензифицирането на усилията за събиране на данъци в резултат на нуждите на бюджета, може да доведе до увеличение на обхвата и честотата на данъчните проверки. По-специално, възможно е данъчните власти да оспорват трансакции и дейности, които не са били оспорвани до този момент. В резултат на това могат да бъдат начислени значителни допълнителни данъци, глоби и лихви.

III.1.7 Рискове, свързани с несъвършенства на правната система

Въпреки че от 2007 г. насам България въвежда редица значими законови и конституционни реформи и по-голямата част от българското законодателство е хармонизирано със законодателството на ЕС, правната система в страната все още е в процес на реформиране. Това в още по-голяма степен важи и за страните от Западните Балкани, които все още не са приети в ЕС, а законодателството и практиките са не напълно хармонизирани.

Съдебната и административна практика остават проблематични и лицата, разчитащи на местните съдилища за ефективно разрешаване на спорове във връзка със собственост, нарушения на законите и договорите и други, установяват, че такова е трудно да се получи. Вследствие на това, може да бъде идентифициран риск от недостатъци на правната инфраструктура, които могат да имат за резултат несигурност, възникваща във връзка с осъществяването на корпоративни действия, надзор върху тях и други въпроси.

III.2 Рискове, специфични за Дружеството, дъщерните му дружества и сектора, в който оперират

III.2.1 Рискове, свързани с бизнес стратегията и растежа

III.2.1.1 Неподходяща бизнес стратегия

Изборът на неподходяща стратегия на развитие, както и ненавременното ѝ адаптиране към променящите се условия на средата може да доведе до реализиране на загуби или пропуснати ползи за Групата. От съществено значение е управлението на стратегическия риск чрез непрекъснато наблюдение и периодично проследяване на измененията в пазарната среда и ключови показатели за дейността и взаимодействие на всички нива на нейната организация с оглед навременно идентифициране на евентуални проблеми и прилагане на съответни мерки. Въпреки осъзнаването на необходимостта и значимостта на този процес е възможно ръководството и персоналят на Групата да се окажат ограничени в прилагането на тези практики в резултат на липса на достатъчен опит, навременна информация или недостиг на кадри.

III.2.1.2 Недостатъчен капацитет и завишени разходи за управление на растежа

Въпреки наличието на ръководен персонал със значителен опит и компетентност, достатъчни за управлението на Групата в настоящия ѝ обхват и мащаб на дейността, поставените цели за разрастване в нови пазари и сегменти на съществуващи пазари ще изискват допълнителни ръководни кадри. Част от политиката на Групата е да формира такива кадри чрез промотиране на служители с достатъчен опит и висока оценка на даденостите им за растеж в йерархията. При все това броят на подходящите служители е ограничен и е възможно някои от тях да не отговорят на поставените очаквания на управленско ниво. На свой ред привличането на външни управленски кадри с доказан опит, особено на развити пазари, може да се окаже трудно и би било свързано с високи разходи, които могат да окажат въздействие в посока понижаване на рентабилността.

III.2.1.3 Недостатъчен капацитет и завишени разходи за управление на растежа

Разрастването на Групата, както на съществуващи, така и на нови пазари, е в силна зависимост от привличането и успешното интегриране на допълнителни кадри, включително централни и местни екипи от специалисти по маркетинг и продажби и ресурсни центрове за управление на проекти и инженерно-технически персонал.

Идентификацията и привличането на подходящи специалисти по маркетинг и продажби с оглед привличане на нови клиенти, може да се окаже трудно, бавно или свързано със завишени разходи, забавящи ръста или понижаващи рентабилността на продажбите. Предвид общата тенденция на растеж и повишеното търсене на инженерно-технически и проектен персонал в ИКТ сектора на пазарите на Групата и в световен мащаб е възможно разширяването на съществуващи и формирането на нови ресурсни центрове също да се забави или да се окаже свързано със завишени разходи. Липсата на опит на дружествата от Групата на нови пазари и сегменти, недостигът и повишената ценова конкуренция за привличането на кадри могат да доведат и до повишено текучество на персонала поради привличането на неподходящи специалисти или привличането на кадри от конкуренти, предлагащи нива на възнаграждение, които Групата не може да си позволи рентабилно да изравни.

Всички горепосочени фактори могат да доведат както до пропуснати ползи от невъзможността за спечелване и осигуряване на изпълнението на нови проекти, услуги и клиенти, така и до понижаване или елиминиране на конкурентните предимства на Групата, базирани на качеството на обслужване, числеността и цената на човешките ресурси.

III.2.1.4 Недостатъчен достъп и завишени разходи за външни ресурси и подизпълнители

Доколкото също са обект на завишено търсене на пазара на ИКТ, описаните по-горе рискове са в сила и по отношение на евентуалното привличане на външни специалисти на временна основа и на подизпълнители за допълване на вътрешния капацитет на Групата.

III.2.2 Рискове, свързани с човешките ресурси и ръководния персонал

Освен за растежа на Групата, управленските кадри и човешките ресурси имат значение и за поддържането на текущата ѝ дейност, поради което Групата е изложена на разнообразни рискове, свързани със задържането, повишеното текучество и разходите за такива кадри.

III.2.2.1 Загуба, недостиг и завишени разходи за ръководни кадри и ключов персонал

Управлението на дейността и бизнес развитието на Групата зависят в значителна степен от приноса на ограничен брой лица, осъществяващи управлението на ключовите дъщерни дружества и Групата като цяло, изпълняващи ключови роли в администрацията, продажбите и оперативната дейност и/или имащи ключови за тези функции сертификации, опит и други познания, които трудно биха могли да бъдат заместени от аналогично подготвени кадри. Евентуалното оттегляне на тези лица от съответните структури или невъзможност да изпълняват задълженията си за съществен период от време би могло да има неблагоприятни ефекти върху резултатите от дейността, произтичащи от времето на тяхното отсъствие или необходимо за тяхното заместване и обучението и пълноценно навлизане в организацията и спецификата на дейността и разгръщане на функциите на заместващите ги лица. Евентуалните мерки за тяхното задържане биха могли да доведат до повишаване на свързаните с тях разходи по линия на мотивацията им с повишени основни възнаграждения, бонуси, придобивки и други ползи за сметка на Групата.

III.2.2.2 Загуба, недостиг и завишени разходи за изпълнителски персонал

Предвид динамичното развитие и високото търсене на човешки ресурси на пазара на ИКТ, Групата е изложена на риск от повишено текучество и разходи за задържане или заместване на инженерно-технически персонал, специалисти по маркетинг и продажби и други специализирани в сферата на дейността кадри. Евентуалното оттегляне на съществен брой такива служители в рамките на кратък период от време би могло да има неблагоприятни ефекти върху резултатите от дейността, произтичащи от времето, необходимо за тяхното заместване и обучението и пълноценно навлизане в

организацията и спецификата на дейността и разгръщане на функциите на заместващите ги лица. Евентуалните мерки за тяхното задържане биха могли да доведат до повишаване на свързаните с тях разходи по линия на мотивацията им с повишени основни възнаграждения, бонуси, придобивки и други ползи за сметка на Групата.

III.2.3 Рискове, свързани с пазарната и конкурентната среда

III.2.3.1 Забавено или неблагоприятно развитие на търсенето

Въпреки наблюдаваното положително развитие и прогнозирания от ключови експертни организации в отрасъла ръст на ключовите за Групата пазарни сегменти и пазара на ИКТ като цяло, няма сигурност, че бъдещото развитие на пазара ще потвърди тези очаквания и ще продължи да бъде положително или че съответният ръст на търсенето няма да се забави значително спрямо очакваните темпове за определени периоди. Търсенето на ИКТ се влияе и от специфични за различните икономически сектори и конкретни клиенти тенденции и обстоятелства, определящи мотивацията и възможностите им за покупки на продукти и услуги на Групата, които могат да се отклоняват в една или друга посока и степен от общите пазарни тенденции. В това число е възможно целевите групи клиенти на Групата на един или повече пазари да не проявят очаквания интерес към предлаганите продукти и услуги или да ги възприемат значително по-бавно от очакваното. Горепосочените фактори могат да доведат както до забавяне на ръста на продажбите, така и до влошаване на резултатите от дейността по линия на пониски цени и брутна рентабилност и забавена възвръщаемост на оперативните и инвестиционни разходи, свързани с бизнес развитието.

III.2.3.2 Неблагоприятни за търсенето промени в нормативната среда

Групата генерира съществена част от приходите си от регулирани или влияещи се от правителствени политики сектори и пазарни ниши като телекомуникации, банково дело, разпределителни дружества, национална сигурност, здравеопазване и др. В този смисъл търсенето на продуктите и услугите на Групата, съответно нейните приходи и резултатите от дейността могат да бъдат повлияни съществено от евентуални неблагоприятни изменения в местни и наднационални нормативни актове и политики, включително евентуалното съкращаване или пренасочване към други области на обществени и други структурни фондове, подлежащи на усвояване от нейните текущи и целеви клиенти.

III.2.3.3 Интензивна конкуренция

Групата осъществява дейността си в сфера с интензивна конкуренция както от местни, така и от международни компании. Местните конкуренти имат установено пазарно присъствие в ключови сегменти, което ограничава възможностите за навлизане или разрастване на Групата в тези сегменти и може да бъде база за разрастване на позицията на тези конкурентни за сметка на Групата. Големите международните компании имат широко разпознаваеми търговски марки, водеща роля в налагането на иновативни решения, широко диверсифицирана клиентска база и пазарно присъствие и мащабен организационен и финансов капацитет, които обуславят по-големи възможности за оказване и устояване на конкурентен натиск. Евентуалното увеличаване на конкурентния натиск от страна на съществуващите или навлизащи нови пазарни играчи на текущите сегменти и пазари, както и евентуалната неблагоприятна реакция срещу навлизането на Групата в нови сегменти и пазари биха могли да доведат до влошаване на резултатите и забавяне или неуспех на планираното разрастване на дейността.

III.2.3.4 Нелоялна конкуренция

Като част от конкурентния натиск от страна на други пазарни играчи е възможно Групата да бъде изложена и на разнообразни форми на нелоялна конкуренция, които могат да доведат влошаване на

резултатите и ограничаване на възможностите за разрастване на дейността на Групата. Подобни действия могат да включват привличане на ключови кадри с цел понижение на нейния технически и организационен капацитет, налагането на негативен имидж пред определени клиенти или на пазара като цяло, скрито лобиране от страна на и в полза на конкурентите, тенденциозното използване на законови и договорни механизми от тяхна страна за възпрепятстване или забавяне на изпълнението на обществени поръчки и други дейности, конкурентни оферти, базирани на нерентабилни цени или скрито понижение на предлаганата полезност и други, имащи за резултат избори на контрагентите на Групата, отклоняващи се от реалното съотношение между предлаганите от нея и нейните конкуренти разходи и ползи.

III.2.4 Рискове, свързани с обществените поръчки

III.2.4.1 Забавяне на провеждането и изпълнението

Реализацията на проекти в публичния сектор зависи от навременното им дефиниране, одобряване на бюджетно или програмно финансиране, обявяване и провеждане на обществени поръчки, сключване на договори и приемане на извършените дейности от съответните държавни предприятия или органи на местната и централната власт. Неуспешното или забавено изпълнение на всяка от тези фази може да доведе до отпадане или забавяне на приходите и съответно влошаване на текущите резултати или забавяне на растежа на Групата.

Характерни фактори за забавянето на горепосочените ключови етапи са текущите или предстоящи промени в ръководния и експертния състав във връзка с провеждането на местни и/или централни избори, назначаването на временни органи на управление и други фактори, които водят до забавяне на вземането на решения и извършването на изпълнителни действия от организациите-възложители.

Забавяния могат да настъпят и в резултат от обжалването от страна на конкурентни участници на обявените тръжни процедури или резултатите от тях. Независимо от тяхната основателност, по силата на приложимите законови срокове за разглеждането им обжалванията водят до повече или по-малко забавяне на провежданите поръчки и подписването на договори за тяхното изпълнение.

III.2.4.2 Конкуренция при обществените поръчки

Предвид големия обем и атрактивност на публичния пазар на ИКТ обществените поръчки са предмет на относително по-интензивна и нелоялна конкуренция в сравнение с продажбите към частния сектор. Сред често прилаганите инструменти за нелоялна конкуренция е недобросъвестното използване на законовите възможности за обжалване на тръжните процедури или обявените резултати от тяхното провеждане с цел удължаване на времето за подготовка на конкурентите или влошаване на финансовите резултати на Групата чрез забавяне на изпълнението на проекта и реализацията на съответните приходи и печалби.

III.2.5 Рискове, свързани с концентрацията

III.2.5.1 Неблагоприятно развитие на отношенията с ключови клиенти

Предвид специализацията ѝ в технологични решения и професионални услуги от висок клас, насочени във висока степен към големи и средни организации и проекти, Групата е характерно изложена на концентрационен риск по отношение на ключови клиенти и групи клиенти. В това число, със съществени дялове в приходите за последните три финансови години и/или потенциална значимост за бъдещото развитие се открояват телекомуникационни оператори, публични организации, банки, мултинационални клиенти и други предприятия от частния сектор. Въпреки тенденцията към нарастваща диверсификация на приходите на Групата, евентуална загуба, драстично понижение на

продажбите или влошаване на условията на сътрудничество с такива клиенти биха имали неблагоприятно въздействие върху обема и резултатите от дейността в непосредствен план, както и потенциално негативен репутационен ефект за Групата в перспектива.

III.2.5.2 Неблагоприятно развитие на отношенията с ключови технологични партньори

Предвид съществената роля на иновативни и мащабни технологии, предлагани от водещи глобални производители, за предлаганите продукти и услуги, Групата е изложена на концентрационен риск по отношение на ключови технологични партньори. В това число, със съществени дялове в покупките за последните три финансови години се открояват четири водещи технологични партньорства в сферите мрежовите технологии, центровете за данни и решенията за офис производителност. Въпреки гъвкавата и отворена към разнообразни партньори технологична политика на Групата, евентуалното прекратяване или влошаване на ключови условия на такива партньорства като изисквания за поддържане на технологични специализации, нива на отстъпки, срокове на плащане и други биха могли да имат неблагоприятно въздействие върху разходите и обема на дейността.

III.2.6 Рискове, свързани с промени в технологиите и технологичния избор

III.2.6.1 Време и разходи за адаптация към нови технологии

Секторът на ИКТ се характеризира с бързи темпове на навлизане на нови технологии, което съкращава жизнения цикъл на продуктите и изисква постоянната актуализация на технологичните специализации на Групата съобразно тенденциите в пазарното търсене и възможностите за генериране на приходи от въвеждането на нови решения и услуги. Въпреки системната практика на Групата в това отношение и отворения ѝ подход към установяване на нови и разширяване на съществуващи технологични партньорства, в някои случаи те може да се окажат свързани с допълнително време или разходи за провеждане на проучвателна дейност и установяване на отношения със съответни доставчици.

III.2.6.2 Загуба на клиенти във връзка с прехода им към различни технологии

Въпреки широкия обхват на предлаганите от Групата технологии и технологични партньори и отворения ѝ подход и богат опит в установяването на нови партньорства с производители на оборудване и софтуер е възможно клиентите да предпочетат да променят ползваните до момента технологии и производители с други, с които Групата няма и не може да установи партньорства, осигуряващи съответната компетентност и изгодни условия за доставка. Възможно е поради наличието на конкуренти с по-добро позициониране в даден технологичен партньор и по-добри условия на доставка на неговите продукти, Групата да не бъде предпочетена от клиента като доставчик въпреки наличието на установено партньорство със същия производител. Подобни обстоятелства също биха могли доведат до съществени понижения на приходите и резултатите от дейността.

III.2.6.3 Забавено възприемане на нови технологии от клиентите

Основните географски пазари, на които Групата извършва дейността си, изостават по отношение на навлизането на редица иновативни продукти и услуги в областта на ИКТ. Въпреки прилаганото от групата сегментиране на пазара според технологичната зрялост на клиентите, е възможно целевите групи клиенти на съответните решения също да реагират по-консервативно от очакваното, забавяйки значително реализирането на стратегията и планирания растеж на Групата.

III.2.6.4 Забавено или неуспешно налагане на собствени продукти и услуги

С оглед на усвояване на идентифицираните пазарни възможности в определени пазарни сегменти, Групата може да продължи да инвестира в разработката на собствени комплексни решения и услуги,

адаптирани към потребностите и особеностите на определени пазари и категории клиенти. Въпреки тази адаптация, съществува риск новите продукти и услуги да не отговорят на реалните изисквания или да не бъдат възприети достатъчно бързо или като цяло от настоящите и целеви клиенти на Групата, което би довело до забавена, ограничена или отрицателна възвръщаемост от направените инвестиции.

III.2.7 Рискове, свързани с дългосрочни договори

III.2.7.1 Разходи по ангажименти за редовно обслужване и поддръжка

Редица договори, сключвани от Групата, съдържат ангажименти за гаранционно и извънгаранционно обслужване и поддръжка на хардуерни, софтуерни и комплексни системи и инфраструктури или предоставяне на управлявани и други услуги срещу фиксирани еднократни или абонаментни такси. Възможно е разходите за изпълнение на тези ангажименти да надхвърлят размера на приходите, без Групата да има възможност да компенсират допълнителните разходи за сметка на клиента или съответните първични доставчици и технологични партньори, със съответни негативни последици за резултатите от дейността.

III.2.7.2 Предсрочно прекратяване

Средносрочните или дългосрочните договори за нееднократни доставки или редовно обслужване под формата на поддръжка, управлявани и други услуги могат да бъдат прекратени едностранно и предсрочно по инициатива на клиента. Въпреки наличието на съответни условия, ограничаващи този риск и съответните загуби на Групата, като неустойки, ангажименти за изкупуване и други по някои от тези договори, те може да се окажат недостатъчни да компенсират пропуснатите ползи или направените допълнителни разходи. Предсрочното прекратяване на такива договори би имало за пряка последица понижаване на редовните приходи на Групата, което може да не бъде компенсирано с нови източници на приходи и да доведе до общ спад на приходите и резултатите от дейността.

III.2.7.3 Специфични рискове, свързани с предоставянето на оборудване като услуга

В зависимост от промените в ИТ политиката на съответните клиенти или други фактори, сключваните от Групата дългосрочни договори за управлявани услуги, включващи предоставянето на оборудване като услуга могат да бъдат прекратени едностранно преди изтичането на пълния им срок. Въпреки регламентираните предизвестия и компенсации на направени до момента разходи, евентуалното им прекратяване би било фактор за понижаване на редовните приходи на Групата и продажбите като цяло.

Някои договори предвиждат възможността при определени обстоятелства на прекратяване предоставеното оборудване да не бъде изкупено от клиента и да остане собственост на съответните дружества от Групата. Това може да бъде свързано с допълнително разходи за демонтаж, транспорт и др., а последващата му реализация чрез продажба или предоставяне на други клиенти – да се забави или да не бъде осъществена.

Някои договори предвиждат възможности за разширяване на обхвата по инициатива на клиента чрез доставката и интеграцията на допълнително оборудване, предоставяно като услуга, по ценови и други условия, идентични или подлежащи на ограничена актуализация спрямо първоначалните. В случай на междувременно повишаване на пазарните цени на съответното оборудване и съществено повишение на разходите за оказване на съответните съпътстващи услуги това може да доведе до некомпенсирано повишаване на разходите и понижаване на рентабилността на Групата от подобни операции.

III.2.8 Финансови рискове

III.2.8.1 Валутен риск

Групата оперира на различни пазари и във валути различни, от функционалната ѝ валута, както и във валути на трети страни, и е съответно изложена на транзакционни и транслационни валутни рискове. Основен източник на транзакционно обусловените валутни рискове са покупките на оборудване от глобални технологични партньори, деноминирани в щатски долари, и тяхното финансиране от кредитни лимити в същата валута. Въпреки наличието на механизми на валутна индексация по някои договори и практиката на избирателно форуърдно хеджиране на големи покупки по преценка на съответните дружества, тези сделки продължават да са фактор за ежегодното отчитане на нетни резултати (включително загуби) от промяна във валутните курсове в дружествата от Групата. Предвид фиксирания курсове на българския лев и босненската марка към еврото и възприемането на последното като национална валута в Словения и Черна гора, Групата остава изложена на транслационен риск, свързан предимно с плаващия курс на сръбския динар, както и към македонския денар и албанския лек в перспективата на новоучредените дружества в съответните страни.

III.2.8.2 Ликвиден риск

Паричните потоци на Групата могат да претърпят значителни моментни колебания в резултат от разнообразни фактори като пикови нараствания на нетния оборотен капитал, усилена инвестиционна дейност, изплащане на дивиденди и др., в резултат на които паричните средства на дружеството да се окажат недостатъчни за посрещане на неговите изискуеми задължения. Въпреки сключените договори за финансиране, осигуряващи значителни по размер лимити за оборотни средства, и финансирането на значителна част от инвестициите с договори за финансов лизинг, налице е риск тези лимити да се окажат недостатъчни в дадени моменти или периоди. Подобни дефицити могат да доведат до временна неспособност на Групата да обслужва навременно задълженията си към трети лица с разнообразни негативни последици за нейната репутация и финансово състояние.

III.2.8.3 Недостатъчен финансов капацитет за реализация на проекти

Освен отражението им върху текущата ликвидност на дружеството, евентуални случаи на непокрит недостиг на парични средства може да доведат и до невъзможност за влягане на необходимия оборотен капитал за стартиране на нови или изпълнение на текущи проекти, водеща до забавяне на приходите, санкции за забавено изпълнение и съответно уронване на репутацията на Групата. В случай на невъзможност за доказване на достатъчен финансов ресурс пред потенциални клиенти или във връзка с изискванията на публични и частни тръжни процедури за големи проекти, е възможно дружеството да не успее да договори достатъчно бързо допълващо финансиране и да пропусне възможностите за спечелване на съответните проекти и ползите от тяхната реализация.

III.2.8.4 Кредитен риск

Въпреки че основните клиенти на Групата са утвърдени и платежоспособни компании и институции с доказана платежна история, Групата остава принципно изложена на риск от значително забавяне или неплащане на вземанията поради разнообразни фактори, свързани с вътрешните процеси, финансовото състояние и текущите тенденции в паричните потоци на тези и други клиенти. Просрочията на съществени по размер вземания могат да имат отражение върху паричните потоци и незабавната ликвидност на Групата и способността ѝ да обслужва навременно задълженията си към трети лица с разнообразни негативни последици за нейната репутация и финансово състояние.

III.2.8.5 Риск от обезценка на активите на Групата

При определени обстоятелства (провизиране и отписване на вземания, обезценка на нематериални активи, инвестиционни имоти, материални запаси, активи държани за продажба и др.) е възможно Групата да отчете съществени разходи и понижения в балансовата стойност на активите.

III.2.8.6 Лихвен риск

Групата е изложена на риск от повишаване на пазарни лихвени проценти във връзка с ползването на овърдрафт лимити, револвиращи кредитни линии и финансов лизинг в България и Сърбия, които са или биха могли да бъдат базирани на основния лихвен процент (ОЛП) на Българска Народна Банка, плаващи индекси EURIBOR и USD LIBOR и/или периодично актуализирания осреднен депозитен индекс (ОДИ) на банката-кредитор. Поради динамичния характер на експозициите по овърдрафт лимит и кредитна линия и ниската ефективна вариация на ОЛП и EURIBOR през последните години, която е ограничена от прилагането на фиксирани минимални общи лихвени проценти от финансиращите банки, съответстващи на нулеви стойности на пазарните лихвени проценти, Групата няма текуща практика на хеджиране на лихвения риск и евентуално рязко покачване на пазарните индекси би могло да има отрицателен ефект върху резултатите от дейността.

III.2.9 Операционни рискове

III.2.9.1 Отклонения на процеси и качеството на обслужване

Дружествата от Групата са изложени на риск от загуби или непредвидени разходи, свързани с неправилни или неработещи вътрешни процеси, човешки грешки, външни обстоятелства, административни или деловодни грешки, нарушения на дейността, измама, неразрешени транзакции и нанесени щети на активи. Всяко неустановяване или некоригиране на оперативен риск от системата за управление на риска може да има съществен неблагоприятен ефект върху репутацията на Групата и резултатите от дейността ѝ.

III.2.9.2 Непригодност и неизправност на специфично ИТ оборудване и системи

За осъществяване на основната си дейност, компаниите от групата използват специфично ИТ оборудване и системи, чиято евентуална неизправност, неправилна употреба или непригодност биха оказали съществено влияние върху възможността на дружествата да изпълнят поетите ангажименти към нейни контрагенти или да доведат до непредвидени технически, правни и други разходи, които да се отразят на нейната репутация и резултатите от дейността.

III.2.9.3 Осигуряване на съответствие с норми и стандарти

Определени клиенти на Групата имат изисквания към изпълнителите си като често изискват техните компетенции и правила за организация на процесите и дейностите да бъдат в съответствие с редица международни стандарти за управление на качеството, процедури при боравене с поверителна информация и др. Въпреки сертификацията на ТБС ЕАД по редица такива стандарти и норми, появата на такива изисквания и към други дружества от Групата, които нямат аналогични сертификации, или промяната в настоящите изисквания и невъзможността на Групата да отговори на тях в кратък срок биха могли да окажат негативно влияние върху приходите и резултатите от дейността на Групата.

III.2.9.4 Риск от изтичане на лични и чувствителни данни на служители и клиенти

При осъществяване на дейността си, Групата съхранява и обработва лични и чувствителни данни на своите служители, клиенти и трети страни. Евентуалната загуба или неправомерен външен и вътрешен достъп и злоупотреба с такива данни биха могли да имат разнообразни негативни последици за конкурентоспособността, репутацията и резултатите от дейността на Групата, включително съдебни

или извънсъдебни дела и производства срещу съответните дружества и сериозни парични санкции от страна на регулаторните органи.

III.2.10 Други рискове

III.2.10.1 Риск от съдебни спорове и други производства

Дружествата от Групата са принципно изложени на риск от завеждането на съдебни дела, включително колективни иски, срещу тях от техни клиенти, работници и служители, акционери и др. чрез завеждане на граждански иски, инициирането на действия на компетентни органи, административни, изпълнителни и други видове съдебни и извънсъдебни производства. Някои от тези производства могат да бъдат съпътствани от ограничителни и изпълнителни мерки срещу имуществото и дейностите на Групата, които да ограничат способността ѝ да осъществява частично или изцяло своята дейност за неопределен период от време. Ищците в този вид дела срещу Групата може да търсят възстановяване на големи или неопределени суми, или други обезщетения, които могат да влошат значително финансовото състояние на Групата. Разходите за защита по бъдещи съдебни дела могат да бъдат значителни. Възможно е оповестяването или неблагоприятните ефекти върху дейността да доведат до оронване на репутацията на съответните дружества и Групата като цяло, независимо дали съответните претенции и негативните определения са основателни. Възможно е потенциалните финансови и други последици от такива производства да останат неизвестни за продължителен период от време.

III.2.10.2 Риск от сделки със свързани лица

В своята практика дружествата от Групата осъществяват сделки и поемат ангажименти както помежду си, така и със свързани лица извън нейния състав. Въпреки своите добри практики и ангажимента ѝ за спазване на приложимите разпоредби на ЗППЦК и други приложими нормативни актове е възможно поради незнание, небрежност на служители и други причини една или повече такива сделки да се окажат сключени при условия, които да се различават съществено от пазарните и да имат неблагоприятен ефект върху резултатите от дейността и финансовото състояние на Групата.

III.2.10.3 Кибератаки

Освен към нерегламентирания достъп до данни на Групата и нейните контрагенти, евентуални атаки срещу Групата и нейни контрагенти биха могли да бъдат насочени или да имат за последица неизправност или невъзможност за използване на информационни и комуникационни системи, включително специализирани ИТ системи за оказване на услуги. Въпреки специализацията на Групата в областта на информационната сигурност и напредналите ѝ компетентности в предотвратяването, ограничаването, проследяването и възстановяването на системи и данни след такива атаки е възможно последното да отнеме време, през което ефектите от тези атаки да имат отрицателно въздействие върху резултатите от дейността, както и те да компрометират репутацията на Група ТБС.

III.2.10.4 Форсмажорни събития

Както всички стопански субекти, Групата е изложена на общ риск от възникването на природни бедствия, военни действия, тероризъм, политически, обществени и други актове и събития извън нейния контрол и неподлежащи на застраховане, които могат да окажат значително негативно влияние върху бизнеса, резултатите от дейността и перспективите ѝ в една или повече териториални и други сфери на дейността.

Рисковете, свързани с дейността на Дружеството, могат най-общо да бъдат разделени на системни (общи) и несистемни (свързани конкретно с дейността му и отрасъла, в който то извършва дейност).

Отделно инвеститорите във финансови инструменти на Дружеството са изложени и на рискове, свързани със самите вложения в ценни книжа (деривативни и базови).

IV ИНФОРМАЦИЯ ПО ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ЕКОЛОГИЯТА

Като цяло дейността на Групата не е свързана с работни операции, имащи съществено пряко отражение върху околната среда.

Физическите дейности, извършвани във връзка със системна интеграция, доставка и поддръжка, са ограничени до транспортиране, инсталация и настройка, подмяна или ремонт на място на ИКТ оборудване и материали, и не включват строителната дейност по изграждането или преустройството на инфраструктури, съоръжения и комплексни обекти. По своя характер и обхват извършваните транспортни, инсталационни и ремонтни дейности не пораждаат съществени рискове за околната среда.

Доколкото законодателството съдържа норми за рециклирането и разпореждането с бракувано ИКТ оборудване и материали, съответни задължения и рискове за Групата възникват в степента, в която такова оборудване е собственост на дружествата от Групата или в която те са поели договорни ангажименти за извършването на съответните операции от името и за сметка на клиента.

При оказване на услуги по доставка, системна интеграция на проектна основа и поддръжка собствеността, рисковете и задълженията, свързани с експлоатацията, разпореждането и рециклирането на доставяното оборудване се прехвърлят върху клиента в момента на изпълнение на доставката или интеграционната дейност по проекта.

При оказване на Управлявани услуги, включващи предоставянето на Оборудване като услуга, оборудването остава собственост на Групата. В този смисъл дружествата от Групата, оказващи такива услуги, поемат договорни и законови задължения за безопасното експлоатиране, отстраняване и изхвърляне или рециклиране на съответните ИКТ оборудване и материали.

Доколкото по своя характер и обхват експлоатацията на ИКТ оборудване не поражда съществени рискове за околната среда, вероятността от възникване на проблеми във връзка с опазването на околната среда, които могат да се отразят върху използването от Емитента на собствено ИКТ оборудване с цел предоставяне на услуги или за вътрешни цели, е несъществена.

V ИНФОРМАЦИЯ ПО ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ

V.1 Тенденции в числеността и развитието на персонала

Към 31.12.2019 г. общият брой служители, заети по трудови договори и договори за управление в дружествата от Групата, достига 226, като нараства с 63 или 39% спрямо 2018 г.

Фактори за отбелязаният ръст са както новооснованите през 2019 г. дружества ТБС Груп, Телелинк Албания и Телелинк Македония, наброяващи персонал от общо 16 служители към края на годината, така и увеличаването на персонала в действащите през целия отчетен и предходен период дружества във връзка с разрастването на дейността и стратегията за развитие на Групата. Основен принос за тази тенденция има ТБС ЕАД, чиито персонал нараства с 33 служители или 23% спрямо 2018 г., достигайки 177 служители към 31.12.2019 г.

В резултат от горепосочените тенденции, въпреки нарастващия брой и относителен дял на служителите в региона на Западните Балкани, 82% от общия състав на Групата към края на периода (в сравнение с 88% към края на 2018 г.) продължават да се формират от заетите лица на територията на България, която съсредоточава както преобладаващата част от реализираните услуги, така и основните стратегически функции, свързани с бизнес развитието на Групата като цяло.

Във функционално отношение, отбелязаният ръст обхваща всички основни категории, като включва съществени увеличения както на оперативния, така и на административния и управленски персонал. Средно за 2019 г., служителите, заети с прякото осъществяване на оперативната дейност и функциите по маркетинг и продажби възлизат на 74% от общия ѝ състав (в сравнение с 82% през 2018 г.), като относително по-ускореният ръст на административния и управленски персонал отразява формирането на ТБС Груп и осигуряването на публичния статут и планираното стратегическо развитие на Групата като цяло.

V.2 Организационна политика и управление на човешките ресурси

С оглед на ресурсното осигуряване и ефективното обслужване на планираното стратегическо развитие, през 2019 г. Групата полага основите на матрична организационна структура, интегрираща наличните човешки ресурси на дружествата от Групата в единна международна организация за предоставяне на услуги. Планираната структура се основава на установяването на взаимодействия на всички функционални нива, включително технически кадри, управление на проекти, маркетинг и продажби, взаимоотношения с доставчици, човешки ресурси, финанси и обща администрация с всяко от продуктовете направления на Групата.

По своя характер, оперативната дейност на дружествата от Групата е свързана със сравнително ограничен обхват на полевите дейности, пораждащи съществени рискове за здравето и безопасността на служителите. Независимо от това, дружествата от Групата следват политика на безопасни и здравословни условия на труд, включваща осигуряването на работни условия и подходящ инструктаж на служителите съобразно профила на извършваната от тях работа.

Ръководството на ТБС Груп отчита първостепенната значимост на човешкия капитал като ключов фактор за конкурентните предимства на Групата и потенциала за усвояване на нейните пазарни възможности, както по линия на иновативност и качество на предлаганите решения и услуги, така и по отношение на административното и управленско осигуряване на нейната стратегия за развитие. Отчитайки горепосочените фактори, Групата възнамерява да запази общата си политика за развитие на човешкия капитал, основана на системна актуализация и повишаване на квалификацията, насърчаване на кариерното развитие и мотивирането, задържането и лоялността на ключовия персонал.

VI ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

На 28.01.2020 г. е подписан Анекс за удължаване на Договор за кредитно улеснение, сключен между Комутел ДОО (Сърбия) – дъщерно дружество на „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД и Raiffeisen Banka AD Beograd (Сърбия), с револвиращ кредитен лимит за ефективно усвояване на оборотни средства до 5 000 хил. щатски долара със срок на усвояване до 27.01.2021 г., предмет на ежегодно подновяване.

На 31.01.2020г. е взето решение от УС и НС на „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД, Дружеството да сключи договор с Пикард Иванов ДООЕЛ за покупка на 1 (един) дял от капитала на Телелинк Албания ШПК, който представлява 10% от капитала на дружеството, срещу заплащане на обща покупна цена в размер на 1 000 (хиляда) евро. Договорът подписан на 25.02.2019 г., като цената е заплатена изцяло на 26.2.2020г.

На 20.02.2020 г. е подписан Договор за краткосрочно финансиране между дъщерното дружество Телелинк Албания и First Investment Bank – Albania SA, с лимит 500 хил.евро, по силата на който се финансират фактури, издадени към клиент TELEKOM ALBANIA SH.A.

На 21.02.2020 г. е подписан Анекс към Договор за краткосрочно финансиране между дъщерното дружество „Телелинк Бизнес Сървисис“ ЕАД и „Уникредит Булбанк“ АД, по силата на който условият ангажимент за учредяване на залози върху търговските предприятия на „Телелинк Бизнес Сървисис“ ЕАД и Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД, в случай че процедурата по листване на акциите на последното на Българската фондова борса не приключи в срок до 14.02.2020 г., е изменен с удължаване на горепосочения срок до 30.04.2020 г. С Анекс № 2 , подписан на 21.04.2020, същият срок е удължен до 31.07.2020 г.

На 27.02.2020 г. е взето решение от УС на „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД, дъщерното дружество „Телелинк Бизнес Сървисис“ ЕАД консорциум да сключи договор с „Консорциум Систел“ ДЗЗД, за изпълнение на обществена поръчка „Проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на Държавен хибриден частен облак (ДХЧО) и защитен интернет възел за публични услуги на електронното управление“. Стойността на подписания на 19.02.2020 г. договор между Държавна агенция „Електронно управление“ и „Консорциум Систел“ ДЗЗД за изпълнение на обществената поръчка е 28,283 хил. лв. без ДДС, като следва дъщерното дружество „Телелинк Бизнес Сървисис“ ЕАД да извърши доставка на оборудване и услуги в размер на не повече от 14,141 хил. лв. без ДДС.

На проведено на 08.04.2020 г. на Съвета на директорите на БФБ, обективизирано с Протокол № 20 от 08.04.2020 г., във връзка с подадено заявление по чл. 18, ал. 1, Част III Правила за допускане до търговия, е взето решение емисията акции, издадена от „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД да бъде допусната до търговия на Сегмент акции Standart на Основен пазар BSE. Определената дата за въвеждане на емисията в търговия е 01.06.2020 г.

VI.1 Епидемия от коронавирус COVID 19

През м. февруари 2020 г. възникналият в Китай коронавирус COVID-19 навлиза във фаза на глобално разпространение, засягайки нарастващ брой европейски страни. Считано от 08.03.2020 г. е потвърдено и неговото разпространение в България, като на 13.03.2019 г. в страната е обявено извънредно положение, налагащо засилени протиепидемични мерки и ограничения на свободата на движение и режима на работа на населението, държавните и частни организации.

Към датата на настоящия доклад разпространението на вируса и възприемането на мерки за неговото ограничаване обхваща в една или друга степен и всички останали страни, в които са регистрирани дъщерни дружества на Емитента. От значение за тяхната дейност е и въздействието на аналогични фактори върху техни доставчици и клиенти от трети страни и региони.

Към датата на изготвяне на отчета в дружествата от Групата няма регистрирани случаи на заразени от COVID-19 служители, не са прекратявани доставки на стоки и услуги, съществени за тяхното оперативно обезпечаване, и те продължават да упражняват без прекъсване своята дейност.

Ръководствата предприемат всички препоръчани мерки за ограничаване разпространението на заразата включително чрез информирание на служителите за изпълнение на определени мерки, осигуряване на предпазни средства и дезинфектанти, ограничаване на служебните пътувания, ограничаване достъпа на външни лица и насърчаването на дистанционен режим на работа на служителите от техните домове, за което са осигурени съответните технологични средства и инфраструктура.

Към датата на настоящия Доклад на ръководството не са известни настъпили или планирани прекъсвания или съществени забавяния в работата и доставките от ключови за Групата производители на оборудване от САЩ, Китай и други страни.

Като технологични компании с високо развита ИТ инфраструктура, дружествата от Групата са обезпечили технологично и въвеждат успешно режим на дистанционна работа на служителите, позволяваща непрекъснатост на външни и вътрешни услуги и процеси, осъществими на отдалечена база. Дигитализирани са и ключови външни процеси и взаимодействия като подписването на договори и срещи с клиенти. Предвид внедрените средства за комуникация и колаборация, системи за проследяване на натоварването и ефективността и високата средна ИТ грамотност на служителите, Дружеството не очаква дистанционният режим на работа да е свързан със съществено понижаване на производителността. За изпълнението на полеви дейности, свързани с работа извън офисите на дружествата, на служителите са осигурени лични предпазни средства, а за осъществяването им на територии, пътуването и достъпът до които е ограничен, е предвидено използването на квалифицирани местни подизпълнители.

Към датата на настоящия Доклад, българското правителство заема активна позиция, насочена към подкрепа на частния бизнес и осигуряване на условия за непрекъснато осъществяване на процеса по възлагане и изпълнение на обществени поръчки. Не е налице и информация за спиране на съществени проекти от страна на ключови и други клиенти от частния сектор във връзка с епидемията.

Предвид горепосоченото, ръководството на Дружеството счита разпространението на заразата за некоригиращо събитие, настъпило след датата на баланса, като поради ранната фаза и динамичното развитие на епидемията към датата на настоящия Доклад не е установило и формирало количествена оценка на конкретни последици от епидемията със съществено отражение върху неговото финансово състояние. Независимо от това, ръководствата на дружествата от Групата ще продължат да следят развитието на ситуацията с оглед навременното идентифициране на реални и потенциални ефекти, като предприемат своевременно всички възможни мерки за ограничаване на тяхното въздействие.

VII ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

През изминалата година, ТБС ЕАД насочва ресурси към разработката на софтуерна система за събиране, мониторинг, представяне и анализ на данни от устройства от областта на „интернет на нещата“ (“IoT”). Като цяло, отчетените от дружеството разходи за формиране на дълготрайни активи от развойна дейност в размер на 162 хил. лв. се понижават значително спрямо 2018 г., когато то

извършва 70% по-високи инвестиции във връзка с разработки в същата и други области като интегрирана сигурност и платформа за управлявана сигурност.

С изключение на горепосоченото, няма други дружества от Групата, извършвали научно-изследователска и развойна дейност през отчетния и предходния период.

VIII ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

VIII.1 Стратегия за развитие на Групата

В съответствие с идентифицираните пазарни тенденции, конкурентни позиции и възможности, стратегията на Групата цели разрастване както на съществуващите към момента основни пазари в България, Сърбия, Босна и Херцеговина и Словения и наскоро стартиралите дейности в Македония и Албания, така и в останалата част от Западните Балкани и Румъния, Западна Европа, Северна Америка и на глобалния пазар на мултинационални компании. Акцент са атрактивните и иновативни продукти от категории Центрове за данни, Информационна сигурност, Офис производителност и Управлявани услуги. Ключови за реализацията на тези цели са сегментираният подход към целевите групи клиенти и осигуряването на дейността с човешки ресурси, обединени от гъвкава и ефективна организационна структура.

VIII.1.1 Продукти и услуги

VIII.1.1.1 Центрове за данни

Групата ще акцентира върху развитието си в областта на решенията за преход от традиционни центрове за данни към гъвкави системи от типа Частен облак, които могат да бъдат лесно разширени до Хибридни облачни решения. Допълнителни акценти ще бъдат решенията от категория Инфраструктура, базирана на платформа, както и Програмните услуги, насочени към интегрирането на приложения в облачна среда, визирани като канал за навлизане или разрастване в мултинационални клиенти и развити пазари. Очаква се те да бъдат фактор и за генерирането на допълнителни продажби на продукти от група Корпоративни мрежи и категория Информационна сигурност, както и на Управлявани услуги.

VIII.1.1.2 Информационна сигурност

Групата визира разпространението и допълнителното развитие на продукти и услуги от тази категория като конкурентно предимство и средство за навлизане в развити клиенти на източноевропейските пазари, както и като допълващо предложение към клиенти на развити пазари с акцент върху съответни Управлявани услуги.

VIII.1.1.3 Офис производителност

Групата възнамерява да използва установеното си партньорство с Microsoft за разрастване на разпространението на Office 365 и други продукти от тази категория като канал за привличане на клиенти с потенциал за дигитално развитие на източноевропейските пазари.

VIII.1.1.4 Мрежи за данни

Групата възнамерява да използва традиционно силното си позициониране в тази категория и въвеждането на софтуерно дефинирани мрежи (SDN) и услуги за усвояване на очакваното допълнително търсене в тази област, генерирано от разпространението на облачно базирани системи и Office 365, консолидацията на балканския телекомуникационен сектор и навлизането на 5G.

VIII.1.2 Сегментиране на пазара

Отчитайки различните характеристики на пазарите и целевите групи клиенти по степен на конкурентно насищане, развитие и навлизане на ИТ, Групата възнамерява да приложи диференцирана продуктова стратегия за разрастване, прилагайки като водещи принципи:

- навлизането и/или разрастването в клиенти с потенциал за дигитално развитие на база популярни и лесни за въвеждане решения от категория Офис производителност и постепенното въвеждане на продукти от други категории по пътя на прехода им към дигитална зрялост;
- навлизането и/или разрастването в развити клиенти на база иновативни и конкурентни продукти от категории Центрове за данни, Информационна сигурност и Мрежи за данни и/или Управлявани услуги според степента на развитие на съответния пазар.

VIII.1.3 Географски пазари

В обобщение на продуктовата си стратегия и приложеното сегментиране на пазара, Групата си поставя за цел разрастването на продажбите и клиентската си база по страни и региони както следва:

VIII.1.3.1 България

разрастване в съществуващи развити корпоративни клиенти на база поддържане на качеството на обслужване, модернизация на ИКТ инфраструктури и налагане на иновативни решения от категории Частен облак, Програмни услуги и Информационна сигурност;

- навлизане и разрастване в корпоративни клиенти с потенциал за дигитално развитие на база популярни решения от категория Офис производителност и постепенното въвеждане на продукти от други категории по пътя на прехода им към дигитална зрялост;
- разрастване в телекомуникационния сектор на база проекти, свързани с консолидацията на оператори в капиталово и оперативно интегрирани групи и навлизането на 5G и нови операторски услуги.

VIII.1.3.2 Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина, Словения, Хърватска, Румъния

- навлизане и разрастване в корпоративни клиенти с потенциал за дигитално развитие на база популярни решения от категория Офис производителност и постепенното въвеждане на продукти от други категории по пътя на прехода им към дигитална зрялост;
- навлизане в развити корпоративни клиенти на база иновативни за пазара и конкурентни решения от категория Информационна сигурност;
- разрастване в съществуващи и навлизане в нови клиенти в телекомуникационния сектор на база проекти, свързани с консолидацията оператори в капиталово и оперативно интегрирани групи и навлизането на 5G и нови операторски услуги.

VIII.1.3.3 Македония, Албания

- навлизане и разрастване в корпоративни клиенти с потенциал за дигитално развитие на база популярни решения от категория Офис производителност и постепенното въвеждане на продукти от други категории по пътя на прехода им към дигитална зрялост;
- навлизане в развити корпоративни клиенти на база иновативни за пазара и конкурентни решения от категория Информационна сигурност, както и на решения от категории Мрежи за

данни и Центрове за данни, по отношение на които тези пазари се отличават с все още слаба степен на насищане в този сегмент;

- разрастване в съществуващи и навлизане в нови клиенти в телекомуникационния сектор на база проекти, свързани с консолидацията оператори в капиталово и оперативно интегрирани групи и навлизането на 5G и нови операторски услуги.

VIII.1.3.4 Западна Европа, САЩ и мултинационални клиенти

- разрастване в съществуващи мултинационални клиенти на база разширяване на териториалния и продуктов обхват на предоставяните Управлявани услуги, включително Оборудване като услуга, и допълнителни продажби на иновативни и конкурентни решения от групи Инфраструктура, базирана на платформа, Програмни услуги и информационна сигурност;
- репликиране на успешно наложения модел на Управлявани услуги и допълнителни продажби в нови мултинационални клиенти с приоритетна ориентация към такива с присъствие в България и други съществуващи пазари;
- използване на установеното чрез мултинационални клиенти присъствие на пазарите в Западна Европа и САЩ, където са базирани техните централи, за привличането на местни клиенти на база аналогични дистанционно доставяни продукти и услуги и в средносрочен план.

VIII.1.4 Човешки ресурси

В допълнение към въведената матрична организационна структура, описана в т. V.2 по-горе, Групата планира:

- профилиране и алокиране на човешките ресурси по функции маркетинг и продажби в съответствие с целите за навлизането в нови клиенти и разрастването в съществуващи клиенти;
- разширяването на съществуващите и формирането на нови ресурсни центрове за инженерно-технически персонал в страните от Балканския полуостров във връзка с осигуряване на подходящ капацитет за обслужване на заложения ръст.

Очаква се разгръщането на тази организационна структура да допринесе за максимално ефективно изпълнение на стратегическите цели на Групата чрез създадените възможности за динамично насочване и пълноценно използване на ресурси по клиенти и проекти, независимо от територията на реализация.

VIII.1.5 Очаквани ефекти при успешна реализация на стратегията

В съответствие с горепосочените цели, инициативи и подходи за тяхното постигане, успешната реализация на стратегията на Групата би имала следните ефекти върху финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността:

- значителен ръст и диверсификация на приходите в резултат от разрастването както в съществуващи, така и в нови клиенти и пазари;
- значителен ръст на персонала и свързаните разходи по линия на разкриването на допълнителни работни места в ресурсните центрове за инженерно-технически персонал,

управлението на проекти, маркетинг и продажби и други с оглед осигуряване, управление и административна поддръжка на планираното разрастване;

- нарастване на инвестициите, съответно дълготрайните материални активи и свързаните с тях амортизации в резултат от ръста по линия на предоставяно Оборудване като услуга, както и на задълженията по финансов лизинг, доколкото се очаква последният да продължи да бъде основен източник на тяхното финансиране;
- постепенно нарастване на маржа на брутната рентабилност в резултат от:
 - нарастващия дял на приходите от развити пазари, отличаващи се с по-високи ценови равнища в сравнение с настоящите пазари на Групата, при запазване на разходите за персонал на характерните за Източна Европа сравнително по-ниски нива, доколкото стратегията на Групата предвижда тези пазари да бъдат обслужвани основно от ресурсни центрове на Балканския полуостров;
 - нарастващия дял на иновативни решения и услуги с относително висока добавена стойност, включително Инфраструктура, базирана на платформа, Програмни услуги и Управлявани услуги;
 - повишаването на оперативната ефективност в резултат от гъвкавото насочване и съчетаване на ресурси в рамките на внедрената матрична организационна структура;
- ускорено нарастване на маржа на печалбата преди данъци, лихви и амортизации (EBITDA) в резултат от нарастващия дял на разходите за амортизации на дълготрайни материални активи в себестойността във връзка с предоставяно Оборудване като услуга.

VIII.1.6 Възможни отклонения и рискове за бъдещото развитие на Групата

Възможно е действителното развитие на Групата да се отклонява в едно или повече отношения от горепосочените цели, инициативи и ефекти от тяхната реализация под въздействието на различни контролируеми и неконтролируеми от Групата фактори.

Рисковете, свързани със стратегията на Групата, дейността на включените в нея дружества и икономическата и политическа среда, в която те оперират, като цяло са описани в т. III по-горе.

VIII.2 Потенциални придобивания

Към датата на настоящия Доклад, Дружеството и дъщерните дружества от Групата нямат непосредствени планове и конкретни очаквания за основаване или придобиване на дялове или акции в нови дружества. При все това, ръководството остава отворено към разглеждането на потенциални бъдещи капиталови инвестиции и придобивания с потенциал за положителни синергии, които биха могли да подпомогнат или ускорят реализацията на стратегията за местно и международно развитие и растеж на Групата.

VIII.3 Публично предлагане

Предвид приетото Споразумение за забрана за разпореждане с акции между настоящите акционери на Дружеството и допускането на акциите му до търговия на БФБ, ръководството очаква успешно провеждане на планираното Публично предлагане в началото на м. юни 2020 г. и привличането на нови акционери с общ дял до 30% от акциите в неговия капитал.

Съгласно целевия коефициент на разпределяне на реализираната печалба и възможностите за одобряване на междинен дивидент, предвидени в действащия Устав и публично оповестените на 10.01.2020 г. очаквания за дивидент, Дружеството планира да разпредели към своите акционери дивидент в размер на 4,000 хил. лв. през 2020 г.

IX ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СОБСТВЕНИ АКЦИИ, ИЗИСКВАНА ПО ЧЛ. 187Д ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Дружеството и дъщерните дружества от Групата не са придобивали или прехвърляли собствени акции през отчетния и предходния период.

Към 31.12.2019 г. Дружеството и дъщерните дружества от Групата не притежават собствени акции.

X ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

X.1 Възнаграждения, получени общо през годината от членове на съветите

Възнагражденията, получени през годината от членовете на Управителния и Надзорния съвет на Дружеството от последното и дъщерни дружества от Групата, са обобщени в т. XIV.17 от настоящия Доклад.

На горепосочените лица не са изплащани други възнаграждения или компенсации, включително и в натура.

X.2 Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите през годината акции и облигации на дружеството

През отчетният период, членове на Управителният съвет на ТБС Груп са придобивали акции от капитала на Дружеството както следва:

- Иван Житиянов – 1.000%;
- Паун Иванов – 1.000%.

През отчетният период, членове на Надзорния съвет на ТБС Груп са придобивали акции от капитала на Дружеството както следва:

- Иво Евгениев – 6.175%.

X.3 Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството

Уставът на „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД не предвижда ограничения за правото на членовете на Управителния и Надзорния съвет да придобиват акции на дружеството извън случаите, предвидени от приложимото законодателство.

Към 31.12.2019 г. и датата на настоящия Доклад не са налице споразумения, установяващи права на членове на съветите на Дружеството да придобиват негови акции.

X.4 Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25% от капитала на други дружества и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети

Иван Житилов – Председател на Управителен съвет и Изпълнителен директор

Участие в търговски дружества като неограничено отговорно лице	НЯМА
Притежател на 25 на сто от капитала на друго дружество	НЯМА
Участие в управлението на други дружества	- Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД, ЕИК 130545438 – член на СД и Изпълнителен директор; - Секнет АД, ЕИК 131357407 – член на СД - Телелинк БС Стафинг ЕООД, ЕИК: 205334618 – Управител - Комутел , ЕИК 100271670 – член на Надзорен съвет

Теодор Добрев – член на Управителен съвет

Участие в търговски дружества като неограничено отговорно лице	НЯМА
Притежател на 25 на сто от капитала на друго дружество	НЯМА
Участие в управлението на други дружества	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД, ЕИК 130545438 – член на СД

Паун Иванов - член на Управителен съвет

Участие в търговски дружества като неограничено отговорно лице	НЯМА
Притежател на 25 на сто от капитала на друго дружество	Пикард Иванов ДООЕЛ Скопие, Северна Македония
Участие в управлението на други дружества	- Телелинк Инфра Сървисис ЕАД, ЕИК 204856684 – член на СД и Изпълнителен директор; - Пикард Иванов ДООЕЛ Скопие, Северна Македония - управител;

Николета Станаилова - член на Управителен съвет

Участие в търговски дружества като неограничено отговорно лице	НЯМА
Притежател на 25 на сто от капитала на друго дружество	НЯМА
Участие в управлението на други дружества	ИНТЕЛИМИЙЛ ООД, ЕИК 203626770 –Управител

Гойко Мартинович - член на Управителен съвет

Участие в търговски дружества като неограничено отговорно лице

НЯМА

Притежател на 25 на сто от капитала на друго дружество

НЯМА

Участие в управлението на други дружества

- Комутел , ЕИК 100271670 –Изп. директор
- Телелинк Словения – Изп. Директор

Ханс ван Хувелинген – Председател на Надзорен съвет, независим член

Участие в търговски дружества като неограничено отговорно лице

НЯМА

Притежател на 25 на сто от капитала на друго дружество

- АСТІАМ NV, Холандия – Главен изпълнителен директор, до 10.02.2020г.
- АСТІАМ (L) SICAV, Холандия – Председател на СД, до 10.02.2020г.
- Телелинк Холдингс БВ, Холандия – член на Съвета на директорите, , до 10.02.2020г.
- Телелинк Инвестмънтс ЕООД, ЕИК: 205964645 от 10.02.2020г.

Участие в управлението на други дружества

Иво Евгениев – член на Надзорен съвет

Участие в търговски дружества като неограничено отговорно лице

НЯМА

Притежател на 25 на сто от капитала на друго дружество

- АЛЕКСАНДРЕА ИНВЕСТ ГРУП ООД, ЕИК 130922584 – собственик и управител
- АЛЕКСАНДРЕА ИНВЕСТ ЕООД, ЕИК 203119652 – собственик и управител
- МЕЦАНИН ИНВЕСТ ЕООД, ЕИК 202831999 – собственик и управител
- АЗИРА ФУУД ХОЛДИНГ ЕАД, ЕИК 204093210
- АЛЕКСАНДРЕА ИНВЕСТ ГРУП ООД, ЕИК 130922584 – собственик и управител
- АЛЕКСАНДРЕА ИНВЕСТ ЕООД, ЕИК 203119652 – собственик и управител
- РОСЛИН ДИВЕЛЪПМЪНТ АД, ЕИК 204271951 – член на СД
- МЕЦАНИН ИНВЕСТ ЕООД, ЕИК 202831999 – собственик и управител
- ТАЛАР ФУУДС ЕООД, ЕИК 130146503 – управител
- К-ЕКСПРЕС ЕООД, ЕИК 131165677 – управител
- ЕНДЕВЪР БЪЛГАРИЯ СДРУЖЕНИЕ, ЕИК 176958985

Участие в управлението на други дружества

– член на Управителния орган

- АРМАДА КЕПИТЪЛ АД - в ликвидация, ЕИК 203994586 – член на СД и Изпълнителен директор;
- АЗИРА ФУУД ХОЛДИНГ ЕАД, ЕИК 204093210 – физическо лице, представляващо юридическо лице – член на СД Александра Инвест Груп ООД
- КУНИНО ЕНЕРДЖИ АД, ЕИК 106620443 - физическо лице, представляващо юридическо лице – член на СД Александра Инвест Груп ООД
- ИНСТИТУТ ЗА АГРОСТРАТЕГИИ И ИНОВАЦИИ СДРУЖЕНИЕ, ЕИК 176612093 – член на Управителния съвет
- БИКОУЗ В ПОМОЩ НА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТТА, ФОНДАЦИЯ, ЕИК 121029426 – член на Управителния съвет
- ГОРУН ЕНЕРДЖИ ЕООД ЕИК 175460825 – управител от 22.01.2020г.
- ВЕЦ ХУБАВЕНЕ АД ЕИК 175293874 – член на Съвета на директорите

Бернар Москени - член на Надзорен съвет

Участие в търговски дружества като неограничено отговорно лице	НЯМА
Притежател на 25 на сто от капитала на друго дружество	НЯМА
Участие в управлението на други дружества	НЯМА

Х.5 Сключени през годината договори с членове на съветите или свързани с тях лица, които попадат извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия

През 2019 г. дружествата от Групата нямат сключени договори с членовете на надзорния и управителния съвет или свързани с тях лица, които попадат извън обичайната им дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

XI НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ДРУЖЕСТВАТА ОТ ГРУПАТА

Към 31.12.2019 г. и датата на настоящия Доклад Дружеството няма регистрирани клонове в страната или чужбина.

Към 31.12.2019 г. ТБС ЕАД има регистриран клон в Румъния, който все още не е стартирал активна търговска дейност.

С изключение на горепосоченото, не са налице други дъщерни дружества от Групата с регистрирани клонове в страните, в които са учредени, или в други страни.

XII ИЗПОЛЗВАНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

XII.1 Цели и политика по управление на финансовия риск, включително хеджиране

Поради формирането на неговите приходи и разходи предимно или изцяло в местна валута (лева) или евро в условията на валутен борд и ползването на заем с фиксиран лихвен процент Дружеството не е пряко изложено на съществен валутен и лихвен риск и не използва финансови инструменти.

В своята дейност и във връзка с нейното финансиране дъщерните предприятия от Групата са изложени на валутните и лихвени рискове, описани в т. III.2.8.1 и III.2.8.6 на настоящия Доклад.

XII.1.1 Управление на валутния риск

На първо място, дружествата от Групата се стремят да минимизират транзакционно обусловените валутни рискове от покупки на оборудване в щатски долари и препродажбата му в местна валута или евро чрез договарянето на механизми на валутна индексация на продажните цени и/или синхронизацията на падежите и валутите на вземанията и задълженията, доколкото това е възможно. Непокритите по горепосочените начини съществени експозиции се хеджират чрез форуърдни покупки на щатски долари по преценка на съответните дружества.

XII.1.2 Управление на лихвения риск

Предвид плаващия характер на експозициите по овърдрафт и револвиращи кредитни лимити в зависимост от ежедневната динамика на нетния оборотен капитал, приложимите клаузи за минимален лихвен процент в случай на отрицателни лихвени индекси и системно наблюдаваните през отчетния и предходни периоди такива нива, дружествата от Групата не прибегват до хеджиране на лихвения риск по договори за кредитни линии. Текущите изменения и прогнозите за развитие на периодично актуализираните и плаващи индекси остават предмет на непрекъснато проследяване с оглед на своевременното предоговаряне на лихвените условия по кредитни линии и евентуалната фиксация или хеджиране на лихвените проценти по дългосрочни договори за финансов лизинг в случаи на настъпили или очаквани съществени неблагоприятни изменения в пазарните лихви.

XII.2 Експозиция към ценови, кредитен и ликвиден риск и риск на паричния поток

XII.2.1 Експозиция и управление на ценовия риск

XII.2.1.1 Риск от промяна в цените по сключени договори

Преобладаващата част от продажбите на Групата се реализират по договори и/или поръчки с еднократно изпълнение в рамките на ограничен срок, цените по които са фиксирани с подписването на договора и не подлежат на промяна.

Доколкото са налице рамкови договори или проекти с етапно изпълнение в рамките на по-дълъг период от време, дружествата от Групата се стремят да инкорпорират в тях подходящи механизми на индексация на цените при съществени изменения в пазарни условия, валутни курсове и други фактори.

В своята дейност дружества от Групата са изложени на рискове от дългосрочна фиксация на цените по някои дългосрочни договори за поддръжка и управлявани услуги, описани в т. III.2.7 на настоящия Доклад. Политиката на ограничаване на тези рискове се основава на залагането на по-високи резерви за дългосрочна вариация на разходите при договарянето на съответните цени.

XII.2.1.2 Риск от неблагоприятни изменения на пазарните цени

В своята дейност дъщерните дружества от Групата са изложени на рисковете, свързани с пазарната и конкурентната среда, описани в т. III.2.3 на настоящия Доклад, които могат да имат за последица понижаване на пазарните цени на предлаганите от тях продукти и услуги.

Профилът на дейността и стратегията на Групата са ориентирани към ограничаване на последиците от тези рискове за цените и брутната рентабилност на предлаганите базисни продукти и услуги чрез интегрирането им в комплексни решения и услуги с висока добавена стойност, разработката на специфични решения без преки пазарни аналози политиката на устойчиво повишаване на дела на такива решения и услуги в приходите на Групата като цяло. Съществена роля играе и стратегическият фокус на дружеството върху създаване на оптимална организация за предоставяне на услуги и поддържането на качеството на обслужване на най-високо ниво.

Отчитането на горепосочените ползи от клиентите на Групата в общата полезност на предлаганите от нея решения в сравнение с конкурентни предложения е предпоставка за ограничаването на ценовата конкуренция като фактор за крайния избор на клиента и потенциалните ѝ неблагоприятни последици за финансовото състояние и резултатите от дейността.

В частност, съществен принос за ограничаване на отрицателните ефекти от понижаване на цените на препродажба на оборудване и софтуер имат и стратегическите партньорства на дружества от Групата с водещи световни производители. Чрез инкорпорираната в тях политика на преференциално ценообразуване и подкрепа за реализацията на големи проекти тези партньорства са предпоставка за получаването на най-високи нива на отстъпки, осигуряващи защита на рентабилността на Групата в условията на засилена конкуренция и понижаващи се пазарни цени.

XII.2.2 Експозиция и управление на кредитния риск

В своята дейност дъщерните предприятия от Групата са изложени на кредитните рискове, описани в т. III.2.8.4 на настоящия Доклад.

Дружествата от Групата се стремят да търгуват само с утвърдени и платежоспособни контрагенти. Салдата и сроковете по вземанията са предмет на непрекъснато текущо проследяване както реактивно, така и превантивно, с оглед своевременно установяване на потенциалния риск от неплащане или съществена забава предвид развитието и състоянието на клиента. Поради това експозицията на Групата към кредитен риск се определя като относително несъществена.

Въпреки че някои основни клиенти заемат съществени дялове от консолидираните продажби и вземания, тези клиенти обичайно са утвърдени и платежоспособни компании и институции, включително водещи телекомуникационни оператори, правителствени и общински организации и водещи мултинационални или държавни предприятия, и/или дългосрочни партньори с доказана платежна история.

През и към края на 2019 г. е налице само един клиент с дял от над 10% в общите приходи от продажби и търговски вземания на Групата (съгласно т. XIV.2.2 от настоящия Доклад).

XII.2.3 Експозиция и управление на ликвидния риск и риска на паричния поток

В своята дейност дъщерните предприятия от Групата са изложени на ликвидните рискове и рисковете на паричния поток, описани в т. III.2.8.2 и III.2.8.3 на настоящия Доклад.

Дружествата от Групата управляват ликвидния риск и риска на паричния поток чрез системно проследяване на качеството и падежите на вземанията и задълженията си и навременно планиране на входящите и изходящи парични потоци.

С оглед посрещане на дефицити от налични средства, произтичащи от текущата вариация на нетния оборотен капитал, водещите дружества от Групата договарят кредитни лимити с реномирани местни банки, осигуряващи достатъчни ликвидни резерви с целево и общо предназначение. В случай на необходимост аналогичните потребности на останалите дружества от Групата биват посрещани чрез вътрешногрупово финансиране под формата на договори за заем с еднократно или многократно усвояване и възможност за текущо погасяване на усвоените средства.

Ръководството на ТБС Груп счита договорените към момента кредитни лимити по договори между ТБС ЕАД и Уникредит Булбанк АД в България и между Комутел и Рафайзен Банка АД Београд в Сърбия за достатъчни за осигуряване на дейността към края на отчетния период, като има готовност да инициира преговори за тяхното увеличаване и/или сключването на нови договори за банков кредит в случай на нарастване на потребностите от обратно финансиране през 2020 г.

XIII Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане на дружествата в Групата е базирана на досегашен опит на персонала, проучвания на добри отчетни и контролни практики, спазване на законови изисквания за гарантиране на ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Тя е в постоянен процес на доразработване, усъвършенстване и наблюдение от страна на ръководството.

Ръководствата на Дружествата в Групата отговарят за изготвянето на годишните доклади за дейността, както и финансовите отчети, който дават вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата, в съответствие с приложимата счетоводна политика. Отговорността на ръководствата включва и прилагане на система за вътрешен контрол за предотвратяване, разкриване и изправяне грешки и неверни изложения, допуснати в резултат на действия на счетоводната система. В тази връзка ръководствата спазват следните основни принципи в с процеса на финансово отчитане :

- Спазване на счетоводна политика, пълнота и правилност на счетоводната информация, оповестена във финансовите отчети;
- Отразяване на всички операции в съответствие със законовите и подзаконови нормативни актове;
- Своевременно отразяване на операции и събития, с точеният им размер, при изготвянето на финансовите отчети;
- Спазване на принципа на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите, установяване и прекратяване на измами и грешки;
- Изготвяне на надеждна финансова информация, придържайки се към международните стандарти за финансова отчетност и спазване на принципа на действащо предприятие

XIV ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ПО РАДЗЕЛ IV А ОТ ПРИЛОЖЕНИЕ № 10 НА НАРЕДБА № 2 НА КФН

XIV.1 Приходи по основни категории продукти и услуги

Технологична група/категория		Нетни приходи от продажби (хил. лв.)				
		2019	2018	ръст/ (спад)	отн. дял 2019	отн. дял 2018
Специфични решения за телеком оператори	(1)	31,015	55,711	-44%	28%	48%
Корпоративни мрежи	(2)	35,441	22,528	57%	32%	19%
Хибридни облачни решения	(3)	22,145	19,503	14%	20%	17%
Инфраструктура, базирана на платформа	(4)	2	0	-	0%	0%
Програмни услуги	(5)	2,303	2,457	-6%	2%	2%
Модерно работно място	(6)	14,308	9,383	52%	13%	8%
Информационна сигурност	(7)	4,086	5,279	-23%	4%	5%
Други	(8)	1,030	1,036	-1%	1%	1%
Мрежи за данни	(1+2)	66,456	78,239	-15%	60%	68%
Центрове за данни	(3+4+5)	24,450	21,960	11%	22%	19%
Офис производителност	(6)	14,308	9,383	52%	13%	8%
Информационна сигурност	(7)	4,086	5,279	-23%	4%	5%
Други	(8)	1,030	1,036	-1%	1%	1%
Общо		110,328	115,889	-5%	100%	100%

Във връзка с описаната в т. II.2 от настоящия Доклад тенденция на забавяне на приходите от телекомуникационния сектор в регион Средни Западни Балкани консолидираните продажби от група Специфични решения за телеком оператори регистрират значителен спад от 44% спрямо 2018 г., достигайки 31,015 хил. лв. или 28% от консолидираните приходи на Групата през 2019 г. в сравнение с 48% през 2018 г.

Реципрочно, във връзка с положителните тенденции на развитие на бизнеса в България, Групата отчита значителен ръст от 57% на консолидираните продажби от група Корпоративни мрежи, които достигат водеща позиция в продуктовата структура на приходите за 2019 г. с 35,441 хил. лв. или 32% от общите продажби на Групата в сравнение с 19% през 2018 г.

Разрастването на дейността на ТБС ЕАД е основен фактор и за отбелязания ръст в групи Модерно работно място (с 52%) и Хибридни облачни решения (с 14%), формиращи съответно 13% и 20% от консолидираните продажби за 2019 г. в сравнение с 8% и 17% през 2018 г.

Въпреки отбелязания относителен спад в групи Програмни услуги (с 6%) и Информационна сигурност (с 23%) и двете запазват съпоставим с 2018 г. дялове от съответно 2% и 4% в общите продажби на Групата.

Сходни по размер с отчетените през 2018 г., продажбите на Групата извън горепосочените основни продуктови категории и групи остават в границите на 1% от консолидираните приходи за отчетния период.

XIV.2 Приходи по географски пазари и значителни контрагенти

XIV.2.1 Приходи по географски пазари

Страна/регион*	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)				
	2019	2018	р-ст/ (спад)	отн. дял 2019	отн. дял 2018
България	64,084	49,541	29%	58%	43%
Сърбия	26,142	32,537	-20%	24%	26%
Словения	8,472	19,697	-57%	8%	17%
Босна и Херцеговина	4,387	10,392	-58%	4%	9%
Албания	1,667	0	-	2%	0%
Македония	1,498	9	157.9x	1%	0%
Черна Гора	189	854	-78%	0%	1%
Други	3,892	2,868	35%	4%	2%
България	64,084	49,541	29%	58%	43%
Средни Западни Балкани	39,189	63,491	-38%	36%	55%
Югозападни Балкани	3,165	44	70.7x	3%	0%
Централна и Западна Европа	3,770	2,722	38%	3%	2%
Други пазари	123	99	23%	0%	0%
Общо	110,328	115,889	-5%	100%	100%

* По регистрация на клиента.

Описаните в т. II.2 от настоящия Доклад тенденции по дружества и региони намират отражение в значителното повишаване на стойността и относителната значимост на приходите от клиенти, регистрирани в България, които нарастват с 29% спрямо 2018 г., достигайки 64,084 хил. лв. или 58% от консолидираните приходи на Групата през 2019 г. в сравнение с 43% през 2018 г.

Реципрочно, Групата отчита значително понижение на приходите от клиенти, регистрирани в Сърбия, Черна Гора, Босна и Херцеговина. Обобщено, продажбите към формираната от тези страни регионална група Средни Западни Балкани отбелязват спад с 38%, достигайки 39,165 хил. лв. или 36% от консолидираните приходи за 2019 г. в сравнение с 55% през 2018 г.

Компенсирайки част от горепосочения спад на местните пазари на Групата извън България, стартиралите през четвъртото тримесечие на 2019 г. продажби в Албания и Македония, обобщени в регионална група Югозападни Балкани, допринасят 3,165 хил. лв. или 3% от консолидираните продажби за годината.

Във връзка с продължаващото разрастване на международните продажби към мултинационални клиенти, Групата отчита и нарастващ принос на други европейски и световни пазари извън страните, в които са регистрирани дружествата от Групата. Обобщено, продажбите на тези пазари нарастват с 38%, достигайки 3,770 хил. лв. или 3% от консолидираните продажби в сравнение с 2% през 2018 г.

XIV.2.2 Значителни клиенти

Групата идентифицира Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže doo ("SBB") като значителен клиент с дял от над 10% в консолидираните годишни приходи на Групата за 2019 г. Дружеството е водещ алтернативен телеком оператор в Сърбия. Делът му в консолидираните продажби на Групата за 2019 г. възлиза на 23.4%. Към 31.12.2019 г. то е и единственият клиент с дял от над 10% (17.8%) в консолидираните търговски вземания на Групата.

XIV.2.3 Значителни доставчици

Ключови източници на външно доставяни елементи на предлаганите от Групата стоки и комплексни решения, обединяващи стоки и услуги, са международните производители и местните и регионални дистрибутори на ИКТ оборудване и софтуер.

Групата идентифицира следните контрагенти от горепосочените категории като значителни доставчици с покупки (кредитни обороти по сметки за търговски задължения), надвишаващи 10% от консолидираната годишната себестойност на продажбите за 2019 г.:

- **Cisco International Limited**

Дружеството е водещ световен производител и технологичен партньор на Групата в областта на Мрежите за данни, управяването услуги, включително оборудване като услуга, и др. Съотношението на съответните покупки към консолидираната годишната себестойност на продажбите за 2019 г. възлиза на 18.6%.

- **Солитрон България ООД**

Дружеството е дистрибутор и пряк доставчик на ТБС ЕАД на оборудване, произведено от групите на Cisco Systems, DellEMC и др. Съотношението на съответните покупки към консолидираната годишната себестойност на продажбите за 2019 г. възлиза на 14.8%.

- **Comtrade Distribution doo Beograd**

Дружеството е дистрибутор и пряк доставчик на Групата на оборудване, произведено от групата на Cisco Systems, и др. за региона на Западните Балкани. Съотношението на съответните покупки към консолидираната годишната себестойност на продажбите за 2019 г. възлиза на 11.7%.

- **Technicolor Delivery Technologies SAS**

Дружеството е значителен световен производител и водещ партньор на Групата в областта на Специфичните видео решения за телеком оператори, включително крайно потребителско оборудване, за региона на Западните Балкани. Съотношението на съответните покупки към консолидираната годишната себестойност на продажбите за 2019 г. възлиза на 11.6%.

- **Microsoft Ireland Operations Ltd**

Дружеството е водещ световен производител и технологичен партньор на ТБС ЕАД в областта на решенията за Офис производителност, интегрираните системи за сигурност и облачните услуги. Съотношението на съответните покупки към консолидираната годишната себестойност на продажбите за 2019 г. възлиза на 10.9%.

Към 31.12.2019 г. само два от горепосочените доставчици (Cisco International Limited и Technicolor Delivery Technologies SAS) има дял от над 10% (съответно 28.2% и 18.7%) в консолидираните търговски задължения на Групата.

XIV.3 Сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на емитента

Дружеството е приело, че съществени сделки са такива, които водят или може основателно да се предположи, че ще доведат до благоприятна или неблагоприятна промяна в размер на 5 или повече на сто от приходите или от нетната печалба. През 2019 г. няма сключени такива сделки.

XIV.4 Сделки, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период

Във връзка с осъществяване на основната дейност на Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД („ТБС Груп“), през финансовата 2019 г., са сключени следните съществени сделки със свързани лица:

- Споразумение от 14.08.2019 г. между ТБС Груп и ТБС ЕАД, по което страните се съгласяват, че сумата от 5,696,952.95 лв., прехвърлена с Преобразуването от Телелинк България ЕАД на Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД, представляваща частта от задълженията за усвоен овърдрафт по договор за кредит между Телелинк България ЕАД и Уникредит Булбанк АД, съответстваща на отделените в ТБС Груп вземания от ТБС ЕАД за предоставени заеми по договор за финансово съдействие между Телелинк България ЕАД и ТБС ЕАД, се счита за заем, предоставен от ТБС Груп на ТБС ЕАД. Лихвата по заема е в размер на 2,25% годишно. Към 31.12.2019 г. задължението по горепосоченото Споразумение е изцяло погасено.
- Телелинк Бизнес Сървисис Груп ЕАД е сключило договори с дъщерните дружества за оказване на услуги, свързани с корпоративното и бизнес развитие на съответното дружество, включващи, но не само, услуги по продуктово позициониране, консултации по бизнес планиране, финансово рапортуване и одит, консултации във връзка с юридически въпроси, консултации и услуги във връзка с PR и маркетинг дейности и популяризиране на дейността:
 - Договор от 15.08.2019г. между ТБС Груп и ТБС ЕАД, като за отчетният период за извършени услуги за 58 хил. лв;
 - Договор от 15.08.2019г. между ТБС Груп и Телелинк Словения, като за отчетният период за извършени услуги за 2 хил.лв;
 - Договор от 15.08.2019г. между ТБС Груп и Телелинк Босна, като за отчетният период за извършени услуги за 2 хил. лв;
 - Договор от 15.08.2019г. между ТБС Груп и Телелинк Черна Гора, като за отчетният период за извършени услуги за 2 хил.лв;
 - Договор от 15.08.2019г. между ТБС Груп и Комутел, като за отчетният период за извършени услуги за 15 хил. лв;
 - Договор от 15.08.2019г. между ТБС Груп и Телелинк Албания, като за отчетният период за извършени услуги за 1 хил.лв;
 - Договор от 15.08.2019г. между ТБС Груп и ТБС Македония, като за отчетният период за извършени услуги за 1 хил. лв;
- Договори за заем:
 - Договор за паричен заем от 02.09.2019г между ТБС ЕАД (заемодател) и ТБС Груп (заемополучател), с лимит до 4,000 хил. лв., при условие на частично усвояване и погасяване за срок е до 31.12.2020г и лихва в размер на 2.25% годишно върху ползваната част от заема.

- Договор за паричен заем от 02.09.2019г между дъщерни дружества - ТБС ЕАД (заемодател) и Телелинк Албания (заемополучател), с лимит до 100 хил. евро, при условие на частично усвояване и погасяване за срок е до 31.12.2020 г. и лихва в размер на 2.5% годишно върху ползваната част от заема. Съгласно Анекси от 05.11.2020 и 10.11.2020г, размерът на заема е увеличен до 800 хил. евро.
- Договор за паричен заем от 06.11.2019г между дъщерни дружества – ТБС ЕАД (заемодател) и ТБС Македония (заемополучател), с лимит до 500 хил. евро, при условие на частично усвояване и погасяване за срок е до 31.12.2020г и лихва в размер на 2.5% годишно върху ползваната част от заема

Горепосочените сделки имат вътрешен за Групата характер и не участват във формирането на нейните консолидирани активи и пасиви.

През отчетният период Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД не е извършвало сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, както и негови дъщерни дружества не са били страна по такива сделки.

XIV.5 Събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му

Към 31.12.2019 г. не са налице събития или показатели с необичаен за емитента характер.

XIV.6 Сделки, водени извънбалансово.

През годината няма сделки, водени извънбалансово.

XIV.7 Дялови участия и основни инвестиции в страната и чужбина

XIV.7.1 Дялови участия в дъщерни дружества

Към 31.12.2019 г. ТБС Груп отчита общи инвестиции в пряко притежавани дъщерни дружества в размер на 15,737 хил. лв., 15,718 хил. лв. от които преминали в Дружеството по силата на Преобразуването от 14.08.2019 г. като част от имуществото, присъщо на обособена дейност „Бизнес услуги“, и 19 хил. лв. – формирани във връзка с основаването на ТБС Македония през м. септември 2019 г. Притежаваните от Дружеството дялове в капитала на дъщерни дружества са посочени в процентно изражение по дружества в т. I.2 на настоящия Доклад. Стойността на отчетените инвестиции по дружества към 31.12.2019 г. е посочена в т. 12 от бележките към Консолидирания годишен финансов отчет на Дружеството.

С Решение от 30.10.2019г на Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД, едноличен собственик на Телелинк ДОО („Телелинк Босна“), е разпределен дивидент в размер на 386 183.21 лева, който е изцяло платен към 31.12.2019 г.

Дяловете на ТБС ЕАД в неактивните през периода и към датата на настоящия Доклад Телелинк БС Стафинг ЕООД и Грийн Бордър ООД остават с относително несъществена балансова стойност. Отчетената инвестиция в Телелинк БС Стафинг ЕООД е в размер на уставния му капитал от 2 лв., а предвид проектния характер на Грийн Бордър ООД участието в него на стойност от 10 хил. лв. се отчита по същество като краткосрочен актив.

XIV.7.2 Инвестиции в нематериални активи

Към 31.12.2019 г. Групата отчита консолидирани нематериални активи в размер на 574 хил. лв. във връзка с инвестиции на ТБС Груп и ТБС ЕАД.

Притежаваните от ТБС Груп нематериални активи включват външно разработена концепция за брендиране, преминала в Дружеството по силата на Преобразуването като част от имуществото, присъщо на обособена дейност „Бизнес услуги“. Първоначалната стойност на инвестицията възлиза на 105 хил. лв. Балансовата стойност на актива към 31.12.2019 г. възлиза на 78 хил. лв.

Отчетените от ТБС ЕАД нематериални активи са свързани основно с придобиването и развойната дейност за разработка на софтуер. Първоначалната стойност на инвестиционните разходи за придобиване или формиране на тези активи възлиза на общо 3,123 хил. лв. Отчетената към 31.12.2019 г. балансова стойност от 496 хил. лв. е формирана предимно от развойната дейност на дружеството в областта на Информационната сигурност и Интернет на нещата.

XIV.7.3 Инвестиции в недвижими имоти

Към 31.12.2019 г. Групата отчита като част своите консолидирани нетекущи активи инвестиционни имоти на стойност от 362 хил. лв.

Горепосочената сума е формирана съгласно независимата външна оценка на офис, притежаван от дъщерното дружество Комутел, който последното отдава под наем на трети лица.

Към края на отчетния период ТБС ЕАД и Комутел продължават да притежават и апартаменти в България и Сърбия, придобити през предходни периоди като обезпечения на предоставени заеми и търговски вземания. В съответствие с намеренията на ръководството за тяхната реализация, тези имоти са класифицирани като активи, държани за продажба, и не се разглеждат като инвестиции на Групата.

XIV.7.4 Инвестиции във финансови инструменти и други дружества

Към 31.12.2019 г. дружествата от Групата нямат инвестиции във финансови инструменти, както и в дялови ценни книжа на дружества извън икономическата група на Дружеството.

XIV.8 Договори за заем, сключени от емитента, негово дъщерно дружество или дружество майка в качеството на заемополучател

XIV.8.1 Договори за заем, сключени от Емитента

На 02.09.2019 г. ТБС Груп сключва Договор за паричен заем с дъщерното дружество ТБС ЕАД. Подлежащият на усвояване лимит е 4,000 хил. лв. и има револвиращ характер, като кредитът може да бъде усвояван и погасяван многократно в рамките на този лимит. Заемът няма определена в Договора специфична цел и може да бъде ползван свободно за нуждите на Дружеството. По Договора не са предвидени и предоставяни обезпечения. Дължимата по Договора лихва е фиксирана в размер на 2.25%. Срокът за погасяване на всички задължения на Дружеството по заема е 31.12.2020 г.

Към 31.12.2019 г. задълженията на ТБС Груп по заема възлизат на 2,892 хил. лв.

Горепосочените задължения и насрещните вземания на ТБС ЕАД имат вътрешен за Групата характер и не участват във формирането на нейните консолидирани активи и пасиви.

XIV.8.2 Предоставени гаранции и поети задължения от Емитента

Към 31.12.2019 г. ТБС Груп е сключило договор за поръчителство и договор за залог на всички притежавани от него акции в капитала на ТБС ЕАД, за обезпечаване на задълженията на ТБС ЕАД по Договор за поемане на кредитни ангажименти по линия за овърдрафт кредит между последното и „Уникредит Булбанк“ АД.

Ангажиментите на Дружеството, поети във връзка с Преобразуването от 14.08.2019 г. за обезпечаване на задължения по договори за кредит между „Телелинк България“ ЕАД и „Уникредит Булбанк“ АД, са прекратени изцяло през м. октомври и м. ноември 2019 г.

XIV.8.3 Договори за заем, сключени от дъщерни дружества

XIV.8.3.1 ТБС ЕАД

На 10.10.2019 г. ТБС ЕАД сключва с Договор за поемане на ангажименти по линия за овърдрафт кредит с „Уникредит Булбанк“ АД.

Лимитите за ефективно усвояване на средства и поемане на условни ангажименти по договора включват:

- до 3,000 хил. евро овърдрафт за общо финансиране на потребностите от оборотни средства;
- до 2,000 хил. евро револвиращ кредит за частично финансиране на конкретни проекти в размер на до 80% от разликата между общата им стойност и получени авансови плащания, подлежащ на усвояване на база отделни искания и одобрения за всеки проект;
- до 10,000 хил. евро, но не повече от 11,000 хил. евро общо заедно с овърдрафт лимита и револвиращия кредит по-горе, за издаване на банкови гаранции и акредитиви.

Всички лимити подлежат на усвояване в лева, евро или щатски долари, при съответно приложими лихвени проценти в размер на ОЛП + 1.357%, 1м. EURIBOR + 1.5% и 1м. LIBOR + 1.5%, но не по-малко от 1.5% (независимо от валутата на усвояване).

Текущо договореният срок за усвояване е 31.05.2020 г. при съответни крайни срокове за погасяване на усвоените суми по овърдрафт до 31.07.2020 г. и по револвиращ кредит – до постъпване на плащанията от клиенти по всеки финансиран проект, но не по-късно от 31.05.2021 г. Договорът подлежи на ежегодно подновяване на база годишен преглед на кредитополучателя и одобрение от банката кредитор.

Предоставените по договора обезпечения включват:

- залог на вземания по сметки в банката;
- залог на настоящи и бъдещи вземания по индивидуализирани договори на ТБС ЕАД с оглед обезпечаване на усвоените средства по овърдрафт и допълнителни залози на настоящи и бъдещи вземания на ТБС ЕАД по финансираните от револвиращия кредит проекти;
- залог на 100% от акциите в капитала на ТБС ЕАД и свързаните с тях вземания;
- поръчителство от ТБС Груп, включително ангажимент за запазване на участието му в капитала на ТБС ЕАД.

Към 31.12.2019 г. усвоените от ТБС ЕАД средства по договора възлизат на 1,623 хил. лв.

XIV.8.3.2 Комутел

На 21.01.2019 г. Комутел подписва анекс за ежегодно подновяване на сключения през 2015 г. Договор за кредитно улеснение с Raiffeisen Banka AD Beograd (Сърбия).

Лимитът за ефективно усвояване на средства по договора представлява револвиращ кредит за оборотни средства до 5,000 хил. щатски долара, подлежащ на усвояване на база отделни искания до размера на съответно заложи вземания от клиенти.

Приложимият по Договора лихвен процент е в размер на 1м. LIBOR + 1.6%.

На 28.01.2020 г. е подписан Анекс за удължаване на Договор за кредитно улеснение, сключен между Комутел ДОО (Сърбия) – дъщерно дружество на „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД и Raiffeisen Banka AD Beograd (Сърбия), с револвиращ кредитен лимит за ефективно усвояване на оборотни средства до 5 000 хил. щатски долара със срок на усвояване до 27.01.2021 г., предмет на ежегодно подновяване.

Предоставените по договора обезпечения включват залози на конкретни вземания от определен основен клиент на дружеството от телекомуникационния сектор, представяни при всяко отделно усвояване.

Към 31.12.2019 г. усвоените от Комутел средства по договора възлизат на 2,502 хил. лв.

XIV.8.3.3Телелинк Албания

На 02.09.2019 г. Телелинк Албания сключва Договор за паричен заем с ТБС ЕАД. Основните условия по договора са описани в т. XIV.4 по-горе.

Към 31.12.2019 г. задълженията на дружеството по заема възлизат на 498 хил. лв.

Горепосочените задължения и насрещните вземания на ТБС ЕАД имат вътрешен за Групата характер и не участват във формирането на нейните консолидирани активи и пасиви.

XIV.8.3.4ТБС Македония

На 06.11.2019 г. ТБС Македония сключва Договор за паричен заем с ТБС ЕАД. Основните условия по договора са описани в т. XIV.4 по-горе.

Към 31.12.2019 г. задълженията на дружеството по заема възлизат на 274 хил. лв.

Горепосочените задължения и насрещните вземания на ТБС ЕАД имат вътрешен за Групата характер и не участват във формирането на нейните консолидирани активи и пасиви.

XIV.9 Договори за заем, сключени от емитента, негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството на заемодател

Със споразумение от 14.08.2019 г. ТБС Груп и ТБС ЕАД се съгласяват сумата от 5,697 хил. лв., съответстваща на поетите от ТБС Груп с Преобразуването от същата дата вземания от ТБС ЕАД по Договор за финансово съдействие между последното и Телелинк България ЕАД, да се счита за заем, предоставен от ТБС Груп към ТБС ЕАД. Лихвата по заема е в размер на 2,25% годишно. Към 31.12.2019 заемът и дължимата лихва са изцяло погасени.

На 02.09.2019 г. е сключен Договор за паричен заем между ТБС ЕАД в качеството за заемодател и ТБС Груп с лимит от 4,000 хил. лв. Основните условия на договора и експозицията по него към края на периода са описани в т. XIV.8.1 по-горе.

На 02.09.2019 г. е сключен Договор за паричен заем между ТБС ЕАД в качеството за заемодател и Телелинк Албания с лимит от 100 хил. евро. Основните условия на договора и експозицията по него към края на периода са описани в т. XIV.4 и XIV.8.3.3 по-горе.

На 06.11.2019 г. е сключен Договор за паричен заем между ТБС ЕАД в качеството за заемодател и ТБС Македония с лимит от 500 хил. евро. Основните условия на договора и експозицията по него към края на периода са описани в т. XIV.4 и XIV.8.3.4 по-горе.

Всички горепосочени задължения и насрещните им вземания имат вътрешен за Групата характер и не участват във формирането на нейните консолидирани активи и пасиви.

XIV.10 Използване на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период

С изключение на внесения във връзка с учредяването му основен капитал от 50 хил. лв., Дружеството няма постъпления от емисии на акции през отчетния период. Начинът на формиране на допълнителния основен капитал от 12,450 хил. лв. при Преобразуването на дружеството е описан в т. II.4.5 по-горе.

С изключение на внесения във връзка с учредяването им основен капитал от 20 хил. лв. на Телелинк Албания и 20 хил. лв. на ТБС Македония, дружествата от Групата не са имали постъпления от емисии на акции през отчетния период. Капиталът на Телелинк Албания е внесен от Телелинк България ЕАД в качеството му на дружество-майка към датата на учредяването му. Основният капитал на ТБС Македония е внесен от ТБС Груп и не формира постъпления за Групата на консолидирана основна.

Всички горепосочени постъпления са били използвани от съответните дружества от Групата за целите на обичайната им дейност.

XIV.11 Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати

Към 31.12.2019 г. дружествата от Групата не са публикували прогнози за финансовите резултати, отразени в консолидирания финансов отчет за 2019 г.

XIV.12 Политиката за управлението на финансовите ресурси, възможности за обслужване на задълженията, евентуални заплахи и мерки за тяхното отстраняване

Политиката на управление на финансовите ресурси с оглед навременно и надлежно посрещане на задълженията на дружествата от Групата се основава на осигуряването на налични средства от следните основни източници:

- приходи от продажби към трети лица, които са основен източник за всички дъщерни дружества от Групата, осъществяващи непосредствена оперативна дейност в областта на ИКТ;
- приходи от продажби към други дружества от Групата, които са спомагателен източник за дъщерните дружества от Групата, осъществяващи непосредствена оперативна дейност в областта на ИКТ, и основен източник за ТБС Груп на самостоятелна основа;

- приходи от дивиденди от преки участия в капитала на дъщерни дружества от Групата, които са значителен източник за ТБС Груп на самостоятелна основа;
- финансиране на недостига на средства за покриване на задължения към трети лица и други дружества от Групата чрез овърдрафт и револвиращи кредитни лимити по кредитни линии, договорени с водещи местни банки, които са значим спомагателен източник за водещите дъщерни дружества от Групата (ТБС ЕАД и Комутел);
- финансиране на недостига на средства за покриване на задължения към трети лица и други дружества от Групата чрез заеми от водещи дъщерни дружества от Групата, които са значим спомагателен източник за ТБС Груп и останалите дъщерните дружества от Групата (освен ТБС ЕАД и Комутел) на самостоятелна основа.

Очаква се горепосочените източници да бъдат достатъчни за покриването на потребностите от оборотни средства, покупки на дълготрайни активи от общ характер в хода на обичайната дейност на дружествата от Групата, както и за изплащането на дивиденди от страна на ТБС Груп. Независимо от това, Дружеството и дружествата от Групата продължават да осъществяват постоянен мониторинг и планиране на финансовите ресурси, като имат готовност за своевременното договаряне или предоговаряне на съществуващи и нови кредитни улеснения в случай на необходимост.

XIV.13 Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения, разполагаеми средства и възможни промени в структурата на тяхното финансиране

Към 31.12.2019 г. и датата на настоящия Доклад, инвестиционните намерения на Групата са свързани основно с планираните от ТБС ЕАД нови придобивания на оборудване с цел предоставяне за ползване от клиенти по разширения на действащи и по нови дългосрочни договори за управлявани услуги с мултинационални клиенти, аналогични на сключените през периода 2017-2019 г. Съгласно установената практика, ТБС ЕАД възнамерява да финансира горепосочените инвестиции или да ги рефинансира своевременно след извършването им чрез договори за финансов лизинг, аналогични на сключените през периода 2017-2019 г.

Групата възнамерява да запази политиката си на ползване на превозни средства изключително или предимно по договори за оперативен лизинг, без да извършва инвестиционни разходи за тяхното придобиване. Доколкото в изключение от тази политика са планирани ограничени покупки на автомобили в ТБС Македония, те следват извършени само при наличието на осигурено финансиране чрез средносрочен целеви банков кредит.

Дружествата от Групата предвиждат умерени по размер покупки на други дълготрайни активи, включително компютърна техника, машини, оборудване и софтуер за общо осигуряване на служителите, вътрешната ИТ инфраструктура и други обичайни изисквания на дейността. Очакванията са наличните към 31.12.2019 г. средства и генерираните в хода на следващата година парични потоци да бъдат достатъчни за покриването на тези инвестиционни разходи, без да се прибегва до кредитни инструменти за тяхното финансиране.

Към 31.12.2019 г. и датата на настоящия Доклад дружествата от Групата не са планирали и не очакват възникването на необходимост от съществени други освен горепосочените инвестиционни разходи.

Ръководството на Дружеството отчита, че евентуални бъдещи придобивания на участия в дружества и други инвестиции, надхвърлящи наличните финансови ресурси на Дружеството, следва да бъдат

предприемани само след навременното предварително осигуряване на допълнителни средства от вътрешногрупови заеми, дългово финансиране от трети лица и/или увеличения на капитала.

XIV.14 Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група

През отчетния период не е настъпила промяна в основните принципи на управление на дружествата в Групата. Във връзка с придобиване на статут на публично дружеството е приет нов Устав, влязъл в сила след одобрението на Проспекта на Дружеството.

XIV.15 Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове

Информацията се разглежда в т.3 от Декларация за корпоративно управление съгласно чл. 100н, ал. 8 от ЗППКЦ, която е отделен доклад, публикуван заедно с доклада за дейността.

Ръководството на компанията упражнява контрол, включващ политики и процедури, с цел ограничаване на рисковете в разумни и допустими граници.

Финансовият контрол е насочен в следните направления:

- Разкриване и осигуряване на прозрачност на резултатите, финансите, процесите и стратегиите, които способстват за достигането на висока ефективност в дейността на дружествата в Групата;
- Координиране на целите, бюджетите и счетоводната отчетане в системата на вътрешно-фирмената отчетност
- Осигуряване достоверността на необходимата финансова и нефинансова информация;
- Осигуряване на ефективно управление на паричните потоци и мониторинг;
- Осигуряване на ефективно управление на активите;
- Контрол на достъпа до информация.

XIV.16 Информация за настъпили промени в управителните органи на дружеството

Считано от 24.09.2019 г., Любомир Минчев е заменен като член на Надзорния съвет от Бернар Жан Люк Москени.

През текущата финансова година няма други промени в управителните и надзорните органи на Дружеството.

XIV.17 Информация за размера на възнагражденията, наградите и ползите на всеки от членовете на управителните органи за отчетната година

Сумите и непаричните възнаграждения, изплатени на членове на Надзорния и Управителния съвет от Дружеството и негови дъщерни дружества през отчетния период, са както следва:

	Възнаграждение (емитент)	Възнаграждение (свързани дружества)	По трудови договори (емитент)	По трудови договори (свързани дружества)	Общо
	лева	лева	лева	лева	лева
Иван Житиянов	-	205 195.03	-	-	205 195.03
Теодор Добрев	-	-	-	112 288.61	112 288.61
Паун Иванов	-	-	-	-	-
Николета Станаилова	-	-	20 373.59	-	20 373.59
Гойко Мартинович	-	-	-	166 222.04	166 222.04
Ханс ван Хувелинген	-	-	-	-	-
Иво Евгениев Евгениев	-	-	-	-	-
Бернар Жан Люк Москени	-	-	-	-	-

Размерът на начислените от Дружеството и неговите дъщерни дружества възнаграждения на членове Надзорния и Управителния съвет за периода са както следва:

	Възнаграждение ДУК (емитент)	Възнаграждение ДУК (свързани дружества)	По трудови договори (емитент)	По трудови договори (свързани дружества)	Общо
	лева	лева	лева	лева	лева
Иван Житиянов	5 000	336 720	-	-	341 720
Теодор Добрев	2 000	-	-	162 691	164 691
Паун Иванов	2 000	-	-	-	2 000
Николета Станаилова	2 000	-	41 840	-	43 840
Гойко Мартинович	2 000	-	-	201 554	203 554
Ханс ван Хувелинген	2 500	-	-	-	2 500
Иво Евгениев Евгениев	2 500	-	-	-	2 500
Бернар Жан Люк Москени	8 158	-	-	-	8 158

Разликата между начислени и изплатени за периода възнаграждения произтича от обичайното им изплащане през месеца (за бонуси – годината), следващ месеца (съответно годината), за който са дължими. През отчетния период за членовете на Надзорния и Управителния съвет на Дружеството не са възниквали условни или разсрочени възнаграждения.

XIV.18 Притежавани от членовете на управителните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на Емитента

Към 31.12.2019 г. членовете на управителните и контролните органи и висшия ръководен състав на Дружеството, притежаващи акции от неговия капитал, включват:

- Иво Евгениев, член на Надзорния съвет, притежаващ дял от 6.175%;
- Иван Житиянов, Изпълнителен директор и председател на Управителния съвет, притежаващ дял от 1%;

- Паун Иванов, член на Управителния съвет, притежаващ дял от 1%.

Към 31.12.2019 г. и датата на настоящия Доклад Дружеството не е издавало и няма членове на управителните и контролните органи и висшия ръководен състав на Дружеството, притежаващи опции върху акции от неговия капитал или други емитирани от него ценни книжа.

XIV.18.1 Акции на емитента, притежавани от членове на неговите управителни органи

Към 31.12.2019 г. членовете на управителните и контролните органи и висшия ръководен състав на Дружеството, притежаващи акции от неговия капитал, включват:

- Иво Евгениев, член на Надзорния съвет, притежаващ дял от 6.175%;
- Иван Житиянов, Изпълнителен директор и председател на Управителния съвет, притежаващ дял от 1%;
- Паун Иванов, член на Управителния съвет, притежаващ дял от 1%.

Към 31.12.2019 г. и датата на настоящия Доклад Дружеството не е издавало и няма членове на управителните и контролните органи и висшия ръководен състав на Дружеството, притежаващи опции върху акции от неговия капитал или други емитирани от него ценни книжа.

XIV.18.2 Акции на Емитента, притежавани от членове на управителните органи на дъщерни дружества

Към 31.12.2019 г. следните членове на управителните и контролните органи и висшия ръководен състав на дъщерни дружества на Емитента, различни от горепосочените лица, притежават акции от неговия капитал:

- Любомир Минчев, председател на Надзорния съвет на Комутел, притежаващ 83.65% от акциите на Емитента;
- Йордан Попов, член на Съвета на директорите на ТБС ЕАД и Надзорния съвет на Комутел, притежаващ 1% от акциите на Емитента.

Към 31.12.2019 г. и датата на настоящия Доклад Дружеството не е издавало и няма членове на управителните и контролните органи и висшия ръководен състав на негови дъщерни дружества, притежаващи опции върху акции от неговия капитал или други емитирани от него ценни книжа.

XIV.19 Известни на дружеството договорености, в резултат на които могат да настъпят промени в относителния дял акции, притежавани от настоящи акционери

XIV.19.1 Договори за посредничество и консултантски услуги

На 22.10.2019 г. Дружеството встъпва като страна по Договор за консултантски услуги между Любомир Минчев, Спас Шопов, Иво Евгениев и Инвестиционен посредник „Елана Трейдинг“ АД с предмет оказване на услуги по придобиването на статут на публично дружество, допускането до търговия на регулиран пазар и продажбата на до 30% от акциите от капитала на Дружеството на БФБ. С оглед на планираното предлагане, между Любомир Минчев, Спас Шопов и Иво Евгениев и „Елана Трейдинг“ АД са сключени и индивидуални Договори за брокерски услуги.

XV ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРЕЦЕНКА НА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството счита, че не е налице друга информация за Групата освен включената в настоящия Доклад, Декларацията за корпоративно управление и информацията по Приложения 10 и 11 от Наредба 2 на Комисията за финансов надзор, която да не е публично оповестена и която би била от съществено значение за вземането на обосновани инвестиционни решения от акционерите и потенциалните инвеститори в Дружеството.

XVI НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

Към 31.12.2019 г. и датата на настоящия Доклад нито Дружеството, нито Групата на консолидирана основа надвишават критерия на чл. 19а и чл. 29а на Директива 2014/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и чл. 41 от Закона за счетоводството за среден брой служители през финансовата година от 500 души. По тази причина за Дружеството и Групата като цяло не възниква задължение за включване на нефинансова декларация в консолидирания доклад за дейността.

Дата на съставяне:

14.05.2020 г.

Иван Житиянов,

„ТЕЛЕЛИНК БИЗНЕС СЪРВИСИС ГРУП“ АД